

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/16 strani
Din 250.—, 1/32 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Tako skrbijo za delavsko ljudstvo.

Voditelji socialne demokracije po raznih državah so se odlikovali s čudovito spretnostjo, da so znali svoj lastni gmotni interes predstavljati kot interes stranke, da, celo kot interes delavstva. Pod to krinko so prejeli visoke dohodke na stroške brezimovinskega proletariata: voditelji so bogati, proletarec pa je vedno bolj lezel v siromaštvo in bedo. Zlasti so se po raznih krajih slišale pritožbe, da so stroški uprave socialnih zavarovanj veliko previsoki, izplačila zavarovalnic svojim članom pa mnogo prenizka.

Ko so na Dunaju po zlomu socialističnega ustanka razpustili socialistično stranko in njene bivše voditelje odstranili z mest, ki so jih prej zavzemali v raznih korporacijah, je prišlo na dan, kako lepe plače so dobivali rdečkasti voditelji. Tako je n. pr. zvezni svetnik Maks Klein, ki je zdaj v zaporu, bil drugi ravnatelj trgovske zavarovalne blagajne in obenem, da je mogel uspešnejše sebe kontrolirati, drugi načelnik tega instituta. V pisarno je prihajal navadno ob pol 12. uri ter je čez eno uro odšel. To pa še ni vse. Bil je tudi drugi podpredsednik glavnega zavoda za zavarovanje nameščencev ter je v tej ulogi revidiral nadzorstvo svojega lastnega instituta. Za svoje »naporno« delo je prejemal mesečno 1950 šilingov, štirinajstkrat na leto, njegovi dve tajnici pa sta prejemale mesečno po 600—700 šilingov, tudi štirinajstkrat na leto. Kot zvezni svetnik je poleg tega prejemal Maks Klein mesečno 300 šilingov. Svojo bodočnost si je zagotovil s tem, da se je dal namestiti neodpovedljivo, vsled česar mu mora zavod mesečno plačati 1100 šilingov pokojnine.

Socialistični voditelji so se torej, kakor spričuje navedeni slučaj, ki ima veliko še hujših vrstnikov, dobro znali preskrbeti z gmotnim blagoslovom, ki jim je omogočal nebesa na zemlji, ker v prava nebesa ne verujejo. Kot previdni možje so tudi za to poskrbeli, da ne pride premoženje ob kakšni politični priliki v »nepoklicane« roke. Socialistične organizacije v Avstriji so že davno pred socialističnim ustankom v bojzani, da ne bi uspel, spravile v inozemstvo svoje premoženje, označujoč ga kot »delavski« denar, in sicer na zasebne račune socialističnih voditeljev. Že spomladi leta 1933 so spravili v inozemstvo, kakor je sedaj dokazano, svoto 1.400.000 šilingov pod pretvezo,

da je to premoženje 2. internacionale (mednarodne socialistične zveze), namenjeno za podporo angleškim in francoskim delavcem za slučaj štrajka.

S kako premetenostjo in lokavostjo se je postopalo, se vidi iz tega, ker so rdečkasti voditelji pravočasno oskrbeli, da so navedene organizacije sprejele v svoja pravila naslednjo dodatno določbo: »V slučaju uradnega razpusta zveze pripada njeno premoženje predsedniku in njegovemu namestniku.« To je torej tisti denar, ki je bil pravočasno spravljen v inozemstvo, da ga morejo uporabljati ter od njega živeti razni socialistični voditelji, ki so ostavili delavske množice prvi hip, ko so videli, da je ustanek ponesrečen. Glavni voditelji avstrijske socialne demokracije, ki so o pravem času svojo častito osebnost spravili z begom na varno, kakor dr. Bauer, dr. Deutsch, König in drugi, dajejo svetu dejanski dokaz, kakšna je v resnici skrb marksističnih voditeljev za delavsko ljudstvo.

Voditelji socialne demokracije so spravili na varno ne samo svojo kožo, ampak tudi za sebe potrebna gmotna sredstva. V Avstriji je po zlomu ustanka in razpustu socialno demokratske stranke oblast izdala uradna poročila

o tem, kako so gotovi voditelji denar, nabran od delavcev, spravili v inozemstvo, in sicer na zasebne račune. Tega denarja je, kolikor se je dosedaj ugotovilo, nad 5 milijonov šilingov.

Od tega denarja so bile dvignjene naslednje svote: V Curihu — v Švici — je prejšnji socialistični poslanec in vođa socialistične železničarske organizacije König dvignil 1.800.000 šilingov, Valter Escher 42.000, dr. Friderik Adler 48.000, Karel Schieferstein pa 1.945.000 šilingov. V Bernu — v Švici — so izplačali dr. Maierju 106.000, v Baslu — tudi v Švici — je bivši socialistični poslanec Taeggi dvignil 302.000 šilingov. Nadalje je v Švici Maks Maier dvignil 98.000 šilingov, v Utrechtu — na Nizozemskem — so izplačali socialno-demokratskemu poslanskemu tovarišu Hiemstri 106.000 šilingov. Skupaj sta Hiemstra in neki Meister v Utrechtu in Švici dvignila 198.000 šilingov. Kakor je doslej uradno ugotovljeno, so rdečkasti voditelji dvignili za sebe okoli 5 milijonov šilingov denarja, ki je bil zbran od delavcev in je last delavcev. To pomenja za avstrijsko socialno demokracijo še hujši udarec, kot je bil zlom socialističnega krvavega ustanka na pustni pondeljek in torek.

Naša zunanja politika.

O priliki razprave v narodni skupščini o proračunu zunanjega ministrstva je imel minister zunanjih zadev g. Bogoljub Jevtič govor o zunanji politiki naše države, ki je močna in dosledna. Podrobno bomo navedli važnejše misli njegovega govora.

Gospodarske smernice Male antante.

Kaj želimo doseči na gospodarskem področju?

1. Zaradi gospodarske in finančne stiske so naša narodna gospodarstva utesnila in zlasti zmanjšala obseg medsebojne izmenjave dobrin. Naša prva naloga je, da to izmenjavo čimprej dvignemo in da že sedaj ustvarimo osnovo za izboljšanje naših medsebojnih trgovinskih odnošajev v letu 1934. Od tega izboljšanja v letu 1934 naj bo odvisen nadaljnji porast medsebojne izmenjave med tremi državami. L. 1935

naj zopet dokaže nadaljnje sistematično izboljšanje v naših gospodarskih odnošajih in v izmenjavi blaga.

2. V tem smislu bo pripravljen zaočrtan sistem raznih ukrepov, novih ustanov in novih organizacij za naše gospodarske odnošaje. Gre za ustanovitev stalnih ustanov, ki naj olajšajo in dvignejo iz leta v leto obseg medsebojne izmenjave blaga in prilagodijo gospodarske ustanove naših treh držav (Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunije) drugo drugo, da ustvarijo pogoje za kritje potreb med tremi državami, tako da bo mogoče z delom in z razvojem, kakor je to bilo z našo politično skupnostjo, doseči tudi tako gospodarsko skupnost, ki bo mogla pospešiti gospodarsko blagostanje naših treh držav.

3. Pri tem svojem delu pa nikakor ne želimo, da bi izključili kakšno drugo državo. Nasprotno, v interesu nas vseh je, da sodelujemo na tem področju z vsemi našimi sosedi. Mi bomo upoštevali njihove upravičene gospodarske interese. Vse naše delo v gospodarskem svetu bo prešinjeno s to težnjo. Mi bomo iskreno in z zadovolj-

stvom pozdravili vse tiste, ki bi se nam hoteli pridružiti in ki bi hoteli z nami sodelovati. To smo v ostalem približno v pogodbi o organizaciji Male antante. Povsod, kjer gre za resno in iskreno besedo o gospodarski organizaciji in o sodelovanju v srednji Evropi, je treba kar najresneje računati s tem trajnim in lojalnim razpoloženjem Male antante. Gotovo ni njena krivda, če doslej v tem oziru še ni zadovoljivih sadov.

Sloga na Balkanu.

Razgovori o splošnem balkanskem sporazumu so se vršili do februarja 1934 ter so se končali z zaključitvijo pogodbe med 4 državami: Turčijo, Grčijo, Rumunijo in Jugoslavijo, ki je bila podpisana v Atenah 9. februarja t. l. Štiri države podpisnice so se obvezale v svrhu okrepitve miru, da bodo ohranile in spoštovale sedanje teritorialno stanje na Balkanu. Države si med seboj jamčijo varnost vseh svojih balkanskih meja. A ne samo to. Posredno se obvezujejo tudi k spoštovanju varnosti meja tudi tistih balkanskih držav, ki niso podpisnice pogodbe.

Misel pogodbe je v popolnem skladu in v tradiciji politike Jugoslavije: na Balkanu samo balkanski narodi, neodvisni, složni in sporazumni! V tem je jamstvo za njihovo lepšo bodočnost.

Države podpisnice se bodo zmerom, kadar bo to potrebno, posvetovale o ukrepih za zaščito svojih interesov po tej pogodbi. Zaradi discipline v duhu pogodbe in zaradi skladnosti politike na Balkanu ne bodo države podpisnice prevzemale nikakih političnih obveznosti proti katerikoli balkanski državi brez poprejšnjega sporazuma z drugimi.

Habsburžani.

V zadnjem času so se ponovno začele v inozemskem tisku širiti govornice o nameravani vpostavitvi habsburške monarhije. Umestno je, da tudi mi obnovimo te monarhije pri tej priliki rečemo svojo besedo. To je naša pravica in tudi naša dolžnost. Mi smo deloma nasledniki avstro-ogrške monarhije in ona se je na nas razbila. Nam ni treba ničesar dokazovati. Zgodovina habsburške monarhije je znana. O njej je končna sodba izrečena. Kadarkoli se za obnovo habsburške monarhije poskusi kaj resnega, kakor tisto na Madžarskem, ali pa kaj izpregovori, kakor tole v Avstriji, vselej se kakor iz neke neizbežne usodnosti preljuje kri. Ali naj bo to politika rešitve in ureditve? Ni je več sile, še manj, takšne politične kombinacije, ki bi to moro prošlosti vsilila narodom na Dunavu kot nado v boljše bodočnost. Jasno je, kaj naj to pomeni. Toda tudi za bodočnost naj se ve naše mišljenje: Politika obnove habsburške monarhije ni in ne more biti politika ne ureditve ne pomiritve. Ta politika je proti redu in proti miru. Kdor hoče njo, hoče narodno in mednarodno zlo. Kar se pa nas tiče, gospodje, se jugoslovanski narod ni ustrašil ne pred igom avstro-ogrške monarhije, pa se prav gotovo ne bo pred njenim strahom.

*

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA ČAJ BAHOVEC**. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka M. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

V NAŠI DRŽAVI.

Državni proračun za 1934-35 je bil v narodni skupščini sprejet 13. marca. Glasovalo je 264 poslancev, za proračun 245, proti 19 poslancev. O proračunu razpravlja sedaj senat.

Socijaldemokratska stranka pri nas ni dovoljena, Belgrad, 16. marca. AA. Notranji minister je na podlagi čl. 1 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o zbiranju, shodih in društvih z dne 18. septembra 1931 in v soglasju z ministrskim svetom s svojim sklepom št. 1931 z dne 14. marca 1934 odbil pristanek na ustanovitev politične stranke pod imenom »Socijalno demokratska stranka Jugoslavije«, ker niso bili izpolnjeni bistveni pogoji, ki jih predpisuje zakon o zbiranju, shodih in društvih.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Posvetovanja treh ministrskih predsednikov v Rimu. V Rim je poklical Mussolini avstrijskega kanclerja dr. Dollfussa in madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa. Konferenca treh ministrskih predsednikov je zbrovala v prošlem tednu. Na teh posvetovanjih je šlo za ureditev Podonavja po zamislu Italije brez Francije in držav Male antante. Mussolini bi nadalje rad izrabil Avstrijce in Madžare v gospodarskem oziru. Kake uspehe je rodila rimska konferenca v političnem in gospodarskem oziru, vejo le italijanski, avstrijski in madžarski šefi vlade.

*

Kako dela Katoliška akcija. V Italiji se mladina, ki je organizirana v Katoliški akciji, trudi, da bi spravila v javno življenje več smisla za krščanske kreposti, osobito za čistost. Po raznih mestih je ženska mladina priredila pravo križarsko vojno za čistost. V mestu Bologni je ta vojna imela tak uspeh, da je fašistični mestni načelnik izdal posebno naredbo v smislu zahtev organizirane katoliške ženske mladine. V mestu Parmu je bilo v to svrhu v vseh cerkvah splošno sv. obhajilo. Popoldne ob 4. uri se je zbrala ženska mladina, med katero so tudi bile zastopnice fašističnih dekliških organizacij, v stolni cerkvi. Škofu, ki je imel pridigo, je mladina slovesno obljubila, da bo varovala čistost v govorjenju, v obleki, v zabavi, v športu in vsem življenju. — Na Japonskem se množijo pritožbe zoper film in filmske predstave. Je ista stvar ko v Evropi, kjer je neki znani praški profesor izjavil: »Film je preko 60% šola lumparije, goljufije, tatvine, nečistosti in raznih drugih strasti in zločinstev.« Na Japonskem pošiljajo starši svoje negodne otroke, da se jih za nekaj časa iznebijo, na kino-predstave, ki so prav poceni. Podjetniki so tako brezvestni, da predvajajo nezrelim otrokom razne, tudi najogabnejše ljubezenske prizore, ob katerih udarjajo otroci v orjaški smeh. Tako se zastrupljajo njihove mlade duše. To so nekaj časa z bridkostjo v srcu opazovali katoliški japonski študenti, organizirani v Katoliški akciji. Od opazovanja, obzodbe in žalosti nad zastrupljanjem so prešli k dejanju: prirejajo posebne

filmske večere za mladino, ki jih po večini poganski otroci obiskujejo brezplačno ali pa za malenkostno vstopnino. — V Švici je posebno knjižno podjetje »Silvania«, ki izdaje na leto milijon v katoliškem duhu pisanih knjižic ter jih razdeljuje brezplačno. Kako je to mogoče? Katoliški študenti prekinejo za nekaj časa študiranje ter gredo na brezplačno delo v to podjetje: stavijo, tiskajo, vežejo, odpošiljajo po pošti ali raznašalcih, kuhajo, snažijo, nosijo drva in premog, sploh opravljajo vsa dela, ki so potrebna. Te študente je pohvalil papežev državni tajnik kardinal Pacelli s posebnim pismom, ki v njem med drugim pravi: »Z zadovoljstvom je sv. Oče ugotovil, da je v »Silvaniji« uresničeno to, kar tvori bistvo Katoliške akcije: Tiskovno podjetje, ki je prikladno sedanji verski bedi in težnji ter modernim propagandnim sredstvom in ki v zvezi in pod vodstvom škofov v duhu žive vere, nesebične požrtvovalnosti in apostolske vneme pripravlja, podpira in razširja dušeskrbno delo duhovščine.« — To so samo nekatere slike o delovanju Katoliške akcije. Nam pa naj bodo v spodbudo!

Bomba v cerkvi sv. Petra. Dne 25. junija 1933 je eksplodirala okoli pol dne bomba v prednji ladji veličastne cerkve sv. Petra v Rimu. Takoj so italijanski karabinieri (orožniki) zaprli dohod v cerkev. Dva avta rešilnega društva sta odpeljala 4 osebe, ki so bile pri tej eksploziji ranjene. V cerkvi je bilo jako veliko število romarjev, ki so jih posamezno puščali iz cerkve, preiskujoč skrbno njihove potne liste. V shrambi ob vhodu v cerkev, kjer odlagajo obiskovalci stvari, ki jih v božji hiši ne potrebujejo, so našli kožnat kovček, ki je bil v njem peklenski stroj. Odkod ta stroj? Kdo so atentatorji?

Italijanska policija je skrbno stikala za osebami, ki bi bile sposobne za izvršitev atentata na največkratnejšo cerkev krščanstva. Njeni veliki naporji so imeli uspeh. Meseca oktobra 1933 je zaprla 4 moške, ki so dobili pobudo in navodilo za izvršitev atentata iz italijanskega protifašistovskega krožka v Parizu, in ti so: Renat Cianca in njegov sin Klavdij Cianca — brat, odnosno nečak Alberta Cianca, ki je duša in vodja omenjenega krožka v Parizu — ter Lenart Bucciglioni in Paskal Capasso. Renat Cianca je spoznal Bucciglioni v ministrstvu javnih del, kjer sta bila prigradno zaposlena, ter ga dvakrat poslal svojemu bratu v Pariz. Pri drugem obisku v aprilu 1933 je bil izdelan načrt za bombne atentate, ki naj se vršijo na raznih krajih v dokaz, da antifazišem (protifašistična struja) še ni mrtev. Posebna bomba, vsebujoča absolutno smrtno učinkujoči strupeni plin, naj se pripravi za ministrskega predsednika Mussolinija. Z načrtom prinese Bucciglioni v Rim predujem 800 lir. Renat Cianca pridobi svojega 20letnega sina Klavdija, ki je spreten mehanik, za izdelavo peklenjskega stroja, ki je eksplodiral 25. junija v prednjem prostoru cerkve sv. Petra. Bucciglioni gre tretjič v Pariz po obljubljeni denar. Dobi pouk o tem, kako naj se izvrši atentat na Mussolinija, in za to potrebne kemikalije. Obenem prejme 8 000 lir kot plačilo za atentat na cerkev sv. Petra in delni predujem iz nadaljnje obljubljenega svote, ki naj bi znašala 8000 do 10.000 lir. Po povratku v Rim razdeli Bucciglioni prejeti denar med udeležence, potem se loti priprave atentata na Mussolinija. Dne 7. oktobra ga zadene usoda: policija ga je zalotila in z drugimi zarotniki zaprla. Dne 16. marca se je vršil proces zoper atentatorje, od kojih sta bila dva obsojena na smrt. Atentat se je sicer izvršil na državnem ozemlju papeževega vatikanskega mesta ter spada pod njegovo sodno oblast! Vsled pogodbe med vatikanskim mestom in italijansko državo pa se vsa zločina, ki se dogodijo na prostoru in v cerkvi sv. Petra, sodijo in kaznujejo od italijanske državne oblasti.

Zvonovi rešili mesto. Pustni ponedeljek in torek je bila, kakor znano, socialistična ustaja v Avstriji. Po industrijskih središčih in po mestih so se

vršile borbe med ustaškimi delavci in orožništvom, vojaštvom in Heimwehrom. Moči so bile po raznih krajih nesorazmerno razdeljene: v tem kraju so bili ustaši v premoči, v drugem pa orožniki, vojaki in Heimwehrovci. V prvem hipu, ko je izbruhnil ustanek, so bili socialistični Schutzbünderji v nekaterih krajih v taki premoči, da se jim sploh nikdo ni mogel postaviti v bran. Takšen je bil položaj v mestu Waidhofen ob reki Ybbs na Nižje-Avstrijskem. Na pustni torek so bile vse oborožene formacije iz mesta komandirane na pomoč v mesto Steyr, kjer so se vodile težke borbe. V mestu Waidhofen je ostalo samo 80 mož, in še ti so bili slabo oboroženi. To so doznali rdeči Schutzbünderji v Böhlerjevi fabriki, ki je od mesta oddaljena samo 3 km. Proti polnoči jih je odmarširalo 200 prav dobro oboroženih mož proti mestu, da bi ga zavzeli. Že so blizu mesta. Naenkrat zadoni s cerkvenega stolpa gromki glas zvonov. V mestu je namreč starodavna navada, da malo pred polnočjo zazvonijo z zvonovi v znamenje, da je pust končan ter začne resen čas posta. Ustaši kot slabi kristjani, ki se niso brigali za cerkev in njene lepe običaje, niso vedeli, kaj to zvonjenje pomenja. Šinilo jim je skozi glave, da je njihov načrt izdan ter da kličejo zvonovi meščane na odpor in obrambo zoper socialistične ustaše. To je te junake tako pestrašilo, da so jadrno pobegnili v svoje domove. Tako so zvonovi rešili meščane strašnega prelivanja krvi.

Drzen vlom.

V mraku so zaklenili vrata, spustili roloje, osvetlili blagajno. Z mirno zavestjo, da je siguren in varen, gre lastnik k počitku. Jesenske noči — poštnjak mirno spi in tedaj je za vlomilca čas. Pride trgovec v ranem jutru v lokal, ne najde ne denarja, ne blaga. Obupan se sprašuje: Kaj naj še storim, da bi bil varen? Opremil sem hišo z najboljšimi zaporami, ne pomaga nič. Kaj naj bi še napravil?

Je dober svet! Ne takrat, ko je že prepozno, ko je še čas, je treba skleniti zavarovanje zoper vlom pri »Vzajemni zavarovalnici« v Ljubljani in ne bo obupnega tarnanja v nesreči.

most v Celju. — Mežiška dolina je trpela zelo hudo vsled divjanja Meže. Od Prevalj do Guštanja je bilo eno jezero. Škoda v Mežiški dolini sega v milijone. Mežiška dolina je tem hujše prizadeta, ker je napravila voda že lansko jesen občutno škodo in kar je kmet v jeseni posejal, je sedaj vse uničeno. Rudniški jez v Prevaljah, ki je zdržal jensko povodenj, je tokrat vodovje razdrlo in je napravila poplava mnogo škode po delavski koloniji. V veliki opasnosti je bila radi nanešenege hlodovja papirnica grofa Thurna.

Obžalovanje vredni pogorelci na Dr. polju. Komaj je skopnel sneg, so se že pojavili številni požari po Dravskem polju. Dan za dnem se kopičijo poročila, kako uniči ogenj navadno v noči

temu gospodarsko poslopje, onemu hišo itd. Posestniku Janezu Sagadinu v Spodnji Gorici je pogorelo gospodarsko poslopje s krmo. Oteli so le živino in znaša škoda 58.000 Din. V Račah je upepelil ogenj stanovanjsko hišo pos. Martinu Tomincu. Škodo cenijo na 20 tisoč Din. Posestniku Alojziju Ducmanu v Stražgonju pri Cirkovcah je uničil ogenj hišo in gospodarsko poslopje, ki sta bila deloma zidana, deloma lesena. Škoda cenjena na 25.000 Din.

Strašna požarna nesreča. Dne 14. t. m. pozno zvečer je nastal požar pri posestnici in vdovi Mariji Drevenšek iz Gerečje vasi pri Ptujju. Požar je izbruhnil v gospodarskem poslopju, med tem ko so domači molili v stanovanjski hiši. Radi vetra je naglo preskočil ogenj na hišno streho. Ko so domači zapazili ogenj, so zbežali iz goreče hiše, v kateri sta ostali le 58letna Marija Drevenšek in njena 17letna hčerka Antonija. Zrušena streha in trami so zaprli obema izhod. Neustrašeni gasilci so rešili komaj vso opečeno mater, hčerke pa že ni bilo več mogoče potegniti skozi vrata. Iztrgali so iz okenj železno mrežo in so izvlekli vso opečeno ter od dima omamljeno Tončko skozi okno. Pri reševanju sta se hudo opekla gasilca: Štefan Rozman in Friderik Golob, ki sta tvegala svoji življenji za obe v gorečo hišo ujeti žrtvi. Vse štiri opečence so prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer je Antonija umrla, mati se bori s smrtjo, junaška gasilca se pa bosta pozdravila. Požarna škoda znaša 100.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnino.

Ogenj je uničil dne 13. t. m. na Pragerskem blizu kolodvora gospodarsko poslopje posestniku Alojziju Muleju.

Padel v zmedenosti preko skal v Dravo in utonil. Pri železniški postaji Sv. Lovrenc na Pohorju se je pripetila zadnje dni redka smrtna nesreča. 36letni železničar se je mudil popoldne v neki krčmi na levem bregu Drave v družbi prijateljev. Brodar Bobič ga je prepeljal preko Drave, ga je spremil po strmini proti kolodvoru, kjer je železničar sedel. Brodar se je podal z brodom po drugo družbo preko reke. Ko so bili tovariši na desnem bregu Drave, so začeli iskati železničarja, a ga ni bilo nikjer. V grmu nad strmino, ki pada v reko, so našli njegov čevelj, a ničesar drugega. Po daljšem iskanju so zadeli na truplo smrtno ponesrečenega nekaj 100 m pod brodom v Dravi. Na eni nogi je bil bos, na drugi čevelj razvezan in obleko razpeto. V zmedenosti je bil uverjen, da je že doma, se je hotel razpraviti za nočni počitek, se nagnil preveč preko strmine nad Dravo, strmoglavil v vodo ter utonil.

Strašna eksplozija dinamita. V pristanišču Libertad v osrednje-ameriški republiki San Salvador je eksplodiralo dne 14. t. m. pri prekladanju streliva 7500 kg dinamita. Precej nad sto delavcev je bilo ubitih, 40 ranjenih, uničenih je 15.000 vreč kave, vse stavbe v pristanišču so se porušile, uničene so vse manjše ladje, ki so se nahajale v lukii. V Libertadu so bili izmed javnih poslopij posebno hudo po-

Osebne vesti.

Župnijo Negova v Slov. goricah je dobil dosedanji celjski kaplan g. Ivan Granfola.

Nesreče.

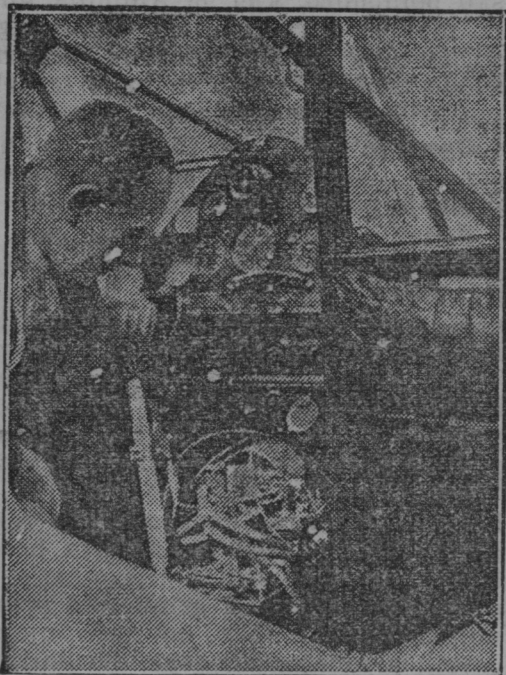
Poplave po Sloveniji. Nalivi zadnjega tedna so povzročili poplave po celi Sloveniji. Močeno je narasla zopet Savinja in je njen razliv napravil mnogo škode po zgornji Savinjski dolini ter okrog Celja. Savinja je tako narasla, da je ogrožala celo novi kapucinski

Konferenca treh v Rimu. Na sredi Mussolini, na levi madžarski ministrski predsednik Gömbös in desno avstrijski kancler dr. Dollfuss.

Škodovani sedež pristaniškega poveljstva, carinarnica in pošta. Poleg pristanišča je veliko kopališče, ki je vse razdejano. Več sto kabin je porušenih. V času, ko je nastala eksplozija, se je mnogo ljudi kopalo. Tudi med kopalci je bilo več ranjenih. V pristaniških skladiščih se je z veliko naglico razširil požar.

Grozna nesreča japonske torpedovke. Japonska torpedovka »Tomotsuru« je zašla v hud vihar, se potopila in je bi-

Letalo brez pilota. V Londonu preiskujejo pristanek in dvig letala z avtomatično napravo brez pilota.

lo ob življenje 100 mož posadke. Nesreča se je zgodila ob priliki nočne vaje. Torpedovka je radi megle zgrešila zvezo z ostalimi ladjami. Zalotila jo je tudi burja in jo prevrnila, tako da je spodnji del ladje molel kvišku. Vzlic hudemu viharju se je nekaterim enotam mornarice posrečilo priti nesrečni torpedovki na pomoč in se je več mornarjev povzpelo na prevrnjeno torpedovko. Člani posadke »Tomotsure« so še nekaj časa s trkanjem dajali znake, nato je pa tudi to ponehalo. Čez nekaj časa se je mornarjem z ladij, ki so prihitele na pomoč, posrečilo s črpalkami

spraviti nekaj svežega zraka v prostore prevrnjene torpedovke, da bi tako pomagali onim članom posadke, ki so morebiti še ostali pri življenju. Nato so torpedovko v položaju, v kakršnem je bila, odvedli s seboj. Trije mornarji, ki so jih rešili s ponesrečene torpedovke »Tomotsuru«, pravijo, da je preostalo v strojnici še živih osem njihovih tovarišev.

Hranilne knjižice Spodnještajerske posojilnice v Mariboru se sprejmejo v polni vrednosti bri nakupu blaga v trgovini Anton Macun, Maribor, Gosposka ulica 8—10. 192

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

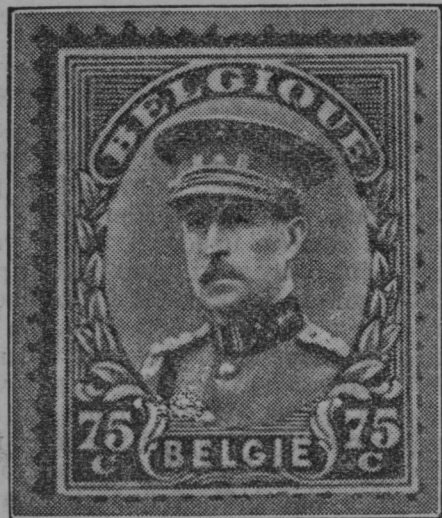
Za masiranje pri prehlajenju, lenem krvnem toku in posebno pri revmatičnih bolečinah se že skozi 35 let najraje vporablja kot zanesljivo domače sredstvo Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Poskusna steklenica 6 D, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 58 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Zahtevajte povsod »Slovenskega gospodarja!«

Obžalovanja vredni slučaji.

Že trikrat obiskan od vlomilcev. Trgovca Ludvika Rižnika v Počehovi pri Mariboru so obiskali vlomilci v noči 14. marca tretjič. Odnesli so ročno blagajno s 350 Din gotovine in manufakturnega blaga za 18.405 Din. Blago so spravili iz trgovine skozi luknjo, katero so napravili v zid.

Tat monštrance v Rušah prijet. Davčna uradnika v Slov. Bistrici Milan Mlakar in Anton Mavrin stanujeta izven mesta v vili Katarine Schmuck. Pri hiši sta slišala pod večer sumljiv šum. Mlakar je šel pogledat in je zagledal neznano moško postavu. Pozval je neznanca, naj počaka, a temu se je mudilo. Mlakar je skočil za njim in mu zagrozil z orožjem, če ne postoji in se ne uda. Uradnik je odvedel tujca v hišo, kjer so po njegovi delavski knjižici ugotovili, da imajo pred seboj dolgo iskanega Franca Črepinka iz Gabernika. Kmalu so prišli orožniki in nadaljevali z zasliševanjem. Črepinko je priznal, da je pobegnil iz zapora v Avstriji, odkoder se je priklatil sedaj preko Koroške v svoj rojstni kraj. Izpovedal je, da je on vlomil v Rušah v cerkev in odnesel monštrance, o kateri smo poročali v zadnji številki. Čre-

Belgijske žalne znamke. Na znamki je slika rajnega kralja Alberta.

Mejo med Nemčijo in Avstrijo so zaprli z železno verigo,

pinko je osumljen, da je v noči od 8. na 9. t. m. vlomil v trgovino Uranjek v Zgornji Polškavi. Vlomljeno je bilo skozi zamreženo okno in odnesel je velik plen v vrednosti 26.000 Din, od tega samo srebrnega namiznega pribora v vrednosti nad 14.000 Din. Črepinko je bil izročen okrožnemu sodišču v Mariboru.

Obešenega so našli v gozdu v Spodnji Vižingi pri Marenbergu 37letnega brezposelnega čevljarja Feliksa Arzenška. Arzenšek je živel dolgo v Avstriji, ko je zgubil tamkaj delo, so ga izgnale avstrijske oblasti k nam, kjer tudi ni mogel do kruha in si je končal življenje iz obupa.

Vlomilci so se spravili nad konsumno društvo. V noči na 13. marec so obiskali vlomilci prodajalno konsumnega društva v Makolah. Odnegli so 70 kosov manufakturnega blaga, 7000 cigaret in mnogo drobnarij. Isto noč je bil poskušen vlom od istih uzmovičev v cerkev, a ni uspel radi premočnega omrežja.

Oropana občinska blagajna. V noči med 1. in 2. uro popolnoči je udril neznanec skozi razbito šipo v notrajnost sobe, v kateri je v Radečah pri Zida-

Reklamne objave.

Vljudno sporočamo, da nam je davčna oblast obdala in to po novi zelo občutno zvišani tarifi, vse vesti, ki vabijo na razne prireditve, koncerte, družabne večere in občne zborne društva. Uprava teh davkov ne more plačevati. Zato sporoča, da se bodo vse take vesti v bodoče objavile le, ako se plača tozadavni davek. Za običajne notice do 5 vrstic je treba priložiti znamko za Din 1.—, za več kot 5 vrstic za Din 2.50. Večje objave je plačati že kot inserat.

Uprava »Slov. gospodarja«, Maribor.

Gripa

ASPIRIN

TABLETE

V deževnem vremenu se lahko prehladite in zbolite na gripo! Vzemite torej takoj po prvih znakih ASPIRIN tablete, ker

BAYER VE, KAJ POMAGA!

TABLETE

V. k. »JUGOPATA« d. Zapr. Objava 12. Objav je registr. god. 5. br. 3122 od 23. 11. 1934.

nem mostu občinska blagajna. Železno blagajno je navrtal in odnesel iz nje 10.000 Din v papirju, raznega drobiža pa za 15.269 Din, a v naglici je pustil 11.000 Din, iz česar bi se dalo sklepati, da ga je nekdo zmotil v vlomilskem poslu ter ga prepodil.

★

Za cerkveno ljudsko petje

smo vam pripravili cerkvene pesmarice, ki smo jim določili kar najnižjo ceno:

1. Cerkevna ljudska pesmarica samo po Din 3.—. Obsega 100 izbranih pesmi.

2. Venec sv. pesmi, obsega ravno 1000 cerkvenih pesmi, stane broš. Din 10.—, vezana Din 26.—. Venec sv. pesmi in Molitev, vez. v eni knjigi Din 30.—.

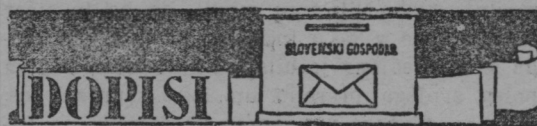
3. Prijatelj otroški (molitve in pesmi z notami za šolsko mladino), broš. Din 2.—, vez Din 5.50 in Din 7.50.

4. Jezus, blagoslovi nas! (Slomšekove blagoslovne pesmi z notami), Din 5.—.

5. Kvišku srca (pesmarica z notami), broš. Din 12.—, vez. Din 20.—.

Poleg teh naročajte tudi vse ostale cerkvene skladbe, novejše in starejše, pri

TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

Maribor. (Smrt vzornega moža.) V nedeljo dne 11. t. m. popoldne smo ob ogromni udeležbi vernih Mariborčanov položili v hladno

zemljo pokojnega g. Tomaža Stranjšak, vpojenega poštne poduradnika. Bil je vzoren kristjan in vzoren narodnjak, kakor jih je malo v našem mestu. Pokojnik je bil sin kmečkih staršev, rojen 19. decembra 1861 pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Šel je na mariborsko gimnazijo, da bi se pripravil za duhovniški poklic. Pa Bog mu je v svoji previdnosti do-

Boj proti linčanju.

Severnoameriški senat v Washingtonu pripravlja poseben zakon, ki predvideva zelo ostre kazni z ozirom na strašno razpaslo ljudsko razvado linčanja. Po novem zakonu bodo prejeli preostali linčanega odškodnino 2000 funtov. V Združenih državah je bilo po uradni statistiki linčanih od osvobodilne vojne do danes 5050 Amerikancev in med temi 3600 zamorcev. Sramotna in strašna razvada linčanja sega nazaj v 17. stoletje. Tedaj so podelili prebivalci Severne Karoline Johnu Lynhu (odtod ime linčati) neomejeno sodno oblast nad sužnji in

Januš Golec:

11. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

V Murski Soboti je služil vikar Simon Pornat na prostem sv. mašo. Z živo besedo je borca tako navdušil ter podžgal, da so se upali do Puconcev, Martinjancev ter Moravcev. Pri tem res drznem pohodu si niso hladili jeze samo nad Kruci, ki so kar drli pred njimi iz ravni v bolj s hribi posuti svet, ampak so se maščevali neusmiljeno z uničevanjem vsakega življenja in imetja. Toliko je bil stotnik Ropoša le previden, da ni zdivil za umikajočim se sovražnikom dalje iz planote. Založil se je obilno s plenom in krenil brez ovir proti domu, ne da bi bil utrpel omenka vredne zgube.

Prvo srečanje v boju s Kruci je uverilo Štajerce, da so Kruci od Turkov izprijena svojati, ki je le za nemoten rop in požig; v boju moža proti možu so — bojazljivci!

Ko so se vrnilo zmagovalci do Mure nasproti Veržaju, je odpustil Ropoša starejše s plenom preko

Mure, s preostalimi se je lotil naloge, da bi porušil ter požgal vsa oporišča Krucev, katera so posedali kot nekake opazovalnice ob celem njihovem bregu Mure do Murskega Središča. Tudi ta načrt mu je uspel brez odpora, pa tudi brez plena, ker je vse uteklo pred štajerskimi mladci, ki niso poznali šale in delali razlike med Krucem in mirnim krajinskim kmetom.

»Hauptmanu« je bilo znano, da so bili med kručevskimi ogledniki pred vpadom ne samo našemljeni — da, pravi cigani. In Brajdiči so radi igrali po prisvojeni navadi dvojno vlogo. Med Kruci so bili kruci; med Muropljci za slednje in v resnici so iskali svoje lastne — ciganske koristi!

Prostovoljci so hoteli obračunati enkrat za vselej s cigani. Napadli so taborišče, ga sicer razgnali in so celo trpeli precej izgub. Cigani so se branili, ko jim je šlo za življenje in smrt. Največjega junaka se je izkazal medved Miško. Potipal je par mladcev s šapami in zobmi na smrt, precej jih je našeskal do krvavega. Nikdo se ni upal do voza, katerega je branil z vso besnostjo. Napadalce je tirala radovednost: Za Boga ljubljenega, za koga se zavzema nema zver

ločil drugačno življenjsko pot. Komaj je napravil prvi gimnazijski razred, mu je oče nevarno zbolel. Moral je iti domov in kot najstarejši sin pomagati pri gospodarstvu. Po vojaškem službovanju je šel k orožništvu in po 12 službenih letih k pošti, kjer je ostal do leta 1922, ko je stopil v zasluženi pokoj. Pokojnika je dičilo mnogo prav lepih lastnosti. Bil je skromen, vendar pa v vsem svojem nastopu možat in odločen. Šel je vsaki dan k službi božji, in če le mogoče tudi k obhajilni mizi. Pa ne le kot zasebnik je bil zmiraj odločen kristjan, temveč je to odločnost v veri pokazal tudi v javnem življenju. Ni se sramoval, nositi tretjeredniško obleko; ni se bal, pridobivati ude za Mohorjevo družbo, sodelovati pri Vincencijevi konferenci in razširjati nabožne časopise. Kot zaveden Slovenec ni nikdar, tudi ne v najtežavnejših predvojnih in medvojnih časih, zatajil, da je sin slovenske matere. To je najlepše pokazal, ko je za razširjenje slovenske in jugoslovanske ideje neustrašeno pobiral od hiše do hiše, od človeka do človeka, podpise za znano majniško deklaracijo, četudi so ga nekateri takratni nemški mariborski listi grdo smešili. Pa kljub vsemu temu ni klonil, temveč je odločno nadaljeval svoje narodno delo, dokler nismo dosegli svobode v jugoslovanski državi. Blag mu bodi spomin! Njegovi ženi in trem hčerkam pa bodi dobri Bog tolažnik!

Remšnik. Visok sneg, ostra zimska burja se je vendar morala umakniti vztrajnemu solncu meseca svečana in sedaj sušca. Kos že oznanja zgodaj zjutraj, da je blizu spomlad. Tako mine vse, tudi trda zima, kruta burja in strupena megla. Le kriza se noče umakniti. Same datjave stiskajo naše kmete posestnike, ki že skoraj niso več samostojni posestniki. Pa itak veste tudi po drugod. — Desedaj smo imeli že pet smrtnih slučajev, rojstev pa komaj tri. Zadnji smrtni slučaj nas je posebno pretresel. Bleda smrt se je oglasila v solnčni Herkovi hiši ter vzela seboj mladega Gustelna. 18 pomladi bi letos užival, 18krat bi se letos solnčil v dolinici blizu sv. Janeza. A kaj tarnamo? Priden je bil Gustl, še nepokvarjen, dober in veren fant, ki ni ob nedeljah izostajal od sv. maše in tudi ne postajal zunaj cerkve. Škoda se nam zdi zanj, saj je rad delal, ubogal in čital. Že je šel pred

leti glas, da bo šel študirat, a na prigovarjanje in izpraševanje, kaj je s šolanjem, je odgovarjal, da oče nima denarja. Škoda je takih fantov, ki niso razvajeni, ampak navaženi trdega kruha in še bolj trdega ležišča, zato pa prenesejo tudi trdoto razmer in življenja. Pretekli teden smo ga spremili svečano in slovesno na božjo njivo, želeč mu večne luči in častitljivega vstajenja; saj je njegova duša se oklenila Jezusa dvakrat pri sv. obhajilu med bolehanjem. Prehlad v glavi mu je delal bolečine in mu tudi izpodkopal življenje. Vživaj, Gustl, večno pomlad in prosi za nas, da se nekaj snidemo na nebeški livadi, kjer sije večna pomlad!

Sv. Ožbalt ob Dravi. Lani smo si ustanovili Zadrugo splavarjev ter smo z uspehi, katere smo dosegli splavarji po tej ustanovi, lahko zadovoljni. Poskrbeli smo si nekaj splavarskega orodja, kakor tudi smo razdelili med člane en vagon koruze po ceni, katera je vse zadovoljila, ni se pa delila koruza med nečlane. Ker pri nas do sedaj ni bilo nobene knjižnice, smo se čutili poklicane, ta nedostatek čimprej mogoče odpraviti, ter smo okoli Novega leta ustanovili skromno knjižnico Zadruga splavarjev, ki res ne šteje bogve koliko knjig, pa se vendar nahajajo med njimi lepi biseri naše novejšje književnosti.

Limbuš pri Mariboru. »Danes meni, jutri tebi!« Ta velepomemben rek naj bo uvod posmrtnici pokojni gospej Mariji Lipnikovi, posestnici na Bistrici pri Limbušu. Po kratki, komaj šestdnevni boleznii je zatislila po hudem trpljenju svoje trudne oči skrbna, pridna, krščanska mati Marija Lipnik, po domače Vovrehova mama, posestnica na Bistrici pri Limbušu in to je dne 22. februarja t. l. Dosegla je starost 53 let. Napadla jo je bolezen v glavi, vnetje možganske mreže, k temu se je pridružila še pljučnica, ki jo je kljub požrtvovalni zdravniški pomoči spravila v pre zgodnji grob. Nihče ni mislil, da bo to sicer zdravo ženo v tako kratkem času zajela bleđa smrt. Usojeno je bilo tako in sedaj počiva poleg svojega prerano umrlega soproga Jos. Lipnika, bivšega župana in posestnika na Bistrici pri Limbušu, in svoje vrle hčerke Katicke, komaj 23 let stare, v miru na limbuškem pokopališču. Veličasten je bil njen pogreb, ki se je vršil dne 24. februarja od hiše žalosti

na njen zadnji dom, kar prica, kako spoštovana in ljubljena je bila pokojna. Poleg sorodstva, cele fare in še od drugod se je udeležilo pogreba tudi Ognjegasno društvo na Bistrici pri Rušah, ki je rajno tudi poneslo v svojo novo domovino Vsem tem in vsem udeležnikom žalostnega spreveda bodi v imenu treh preostalih otrok izrečena prisrčna zahvala! Z v srce segajočih besedah se je ob odprtem grobu poslovil od nje č. g. župnik Andrej Bračič, povdarjajoč njeno veliko ljubezen od cerkve, Marije in svojih preostalih otrok. Zaihtelo je vse in nobeno oko ni bilo brez solza, ko so jo položili v grob poleg nedavno umrlega soproga in njene hčerke, katero je poleg moža tako prisrčno ljubila. Združeni ste sedaj v hladnem grobu. Počivajte v miru in večna luč vam naj sveti!

Sv. Lenart v Slov. gor. Tukaj se je poročila vdova in pos. Marija Rop s kmetiskim mladeničem Rudolfom Peserl iz anovske fare. Nevesta je bila mirnega značaja; tudi v vdovskem stanu je živela bogaboječe. Ženin je vrl fant in dober človek ter znan kot trgovec s perutnino. Vsi znanci in prijatelji iz okolice jima kličejo: Bog vaju živi mnogo let!

Gerečja vas pri Ptujju. Zopet je prišel »Slovenski gospodar«, ki pa ni našel hiše posestnice Marije Drevenšek, ker ji je ravno uničil ogenj imetje in tudi sama s svojo hčerko bo najbrž postala žrtev plamenov. Ogenj je izbruhnil dne 15. marca ob pol 9. zvečer seveda iz neznanega vzroka. V strahu za svoje imetje sta se poslužili mati in hči reševanja obleke, seveda ne vedoč, kaj jih čaka v ognju. Ko sta nosili iz hiše reči, se je na obe vsula goreča slamnata streha. Ko sta to videla domača gasilca v sili obupujočo mater in njeno hčerko, sta hitro hitela na pomoč, da ju rešita in sta še sama postala žrtev opeklin. Marija Drevenšek je v smrtnih bojih. Njena hči Antonija pa je šla v nebesa po zaslužen plačilo, ker je drugo jutro ob petih, spravljena s sv. zakramenti, v Gospodu zaspala. Gasilca Golob Friderik in Rozman Štefan pa sta dobila težke poškodbe na rokah in glavi. Vse štiri je odpeljal rešilni avto v ptujsko bolnišnico. Velika zahvala gre domačim gasilcem, da se ni ogenj razširil.

Sv. Vid pri Ptujju. K večnemu počitku smo spremili dne 10. t. m. posestnika Franca Mo-

s toliko srditostjo? Šele strel iz puške je omamilo zvesto žival in iz voza se je skotalil stari cigan Marko Brajdič. Zgrudil se je na kolena, povzdignil obe roki, proseč milosti. Prisegal je na izpoved vsega, kar mu je znanega o ugrabljenju Ropoševe Vide. Sivolasi lopov je izblebetal v smrtnem strahu nekaj, o čemur Štajerci zdaleč niti sanjali niso. Ciganski glavar se je sicer prenaglil, vendar si je podaljšal življenje z obljubo razodetja, ki je pomenjalo za Ropoša cilj vsega njegovega dosedanega krvavega obračuna s Krajino.

Pretkana glava Brajdič se je hitro izmuzal iz prvih napadov nerazsodnega strahu. Tresoč se, je stal pred vanj kričečim »hauptmanom«, ki mu je prettil, da ga bo pustil navleči na kol, če bi ga skušal naglagati le za trohico!

Pripovedoval je Marko gospodarju o pobegu Vide iz krempljev »Oberkruca« in da se je zatekla iz bojazni pred kručevsko stražo ob Muri proti severu. Čul je govoriti med narodom o slovenski krasotici po selih do Budimpešte, kamor se ni upal in se ne bo. Po njegovem mnenju mora biti cvetka kje v kakem haremu, ali pa jo je prisilil sam Ibrahim paša za ženo. Znal je ubrati ciganska duša prepričevalne strune, da

ni dvomil niti Ropoša o istinitosti njegove izpovedi. Saj ravno ta starikavi cigan ga je svaril pred vso nesrečo, ki je prihrumela nanj in nad celo Mursko polje.

V zahvalo za pojasnilo v najvažnejši sovražni zadevi med Štajerci in Kruci je prejel cigan Marko milost zase in za celo razkropljeno taborišče, katerega niso oplenili. Glavar ciganske družine je bil na videz zadovoljen z uspehom posredovanja. Celo ranjeni medved je že dajal znake življenja ter upanje, da še ne bo po njem pri skrbni negi.

Ropoševa četa je zaključila v polni in zmagoviti meri maščevalni pohod. Iztrebila je levi murski breg kručevske nadloge ter zatočišč. Prekoračila je razmejno reko pri Dolnji Bistrici. Razšla se je po razdelitvi plena pri Sv. Križu na Murskem polju na svoje domove.

Ropoša se je vrnil nezadovoljen. Ciganovo poročilo mu je osvežilo spomine na preljubno hčerko in mu odprlo znova zevajočo srčno rano. Nikakor ni mogel doznati: Kava se je skrila in kje tiči smrtni sovrag — Juriš Godenja?

zločinci. Največ linčanj beležijo leta 1892 in sicer 226 slučajev. Do leta 1901 je bilo število 100 v vsakem letu znatno prekoračeno. Za letom 1901 je opažati padec teh žalostnih slučajev podivjane ljudske sodbe. V medvojnih letih 1915 — 1919 je število linčanih zopet močno naraslo. Le 7 držav severnoameriške Unije se lahko ponaša, da ne beležijo tekom zadnjih 30 let niti enega slučajja umora z linčanjem.

Olje iz zemlje neobhodno potrebna surovina.

Še ni dolgo, ko smo po večerih vsi brez iz-

horko iz Trnovec. Ko je lansko leto meseca julija še zdrav in veselo razpoložen na primiciji pri sosedu, pač nihče ni slutil, da bo v tako kratkem času moral umreti. Bil je močne postave in star šele 51 let. Zapušča žalujočo ženo in otroke. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Velika Nedelja. Zimski kmetijski tečaj, ki ga je na naši šoli priredilo sresko načelstvo v Ptuj, je končan. Tečaja se je udeleževalo prav mnogo poslušalcev in poslušalk, saj je bilo njih število vedno od 80 do 120. Predavali so gg. sreski načelnik Bratina, kmetijski referent Zorčič, živinozdravnik Vardin, šolski upravitelj Belšak in g. šumar. Ob zaključku pa je nastopil tudi velikonedeljski mladinski zbor, ki je zapel navzočim pod vodstvom g. učitelja Kotnika nekaj prav mičnih troglasnih kmetskih pesmic, katero izvajanje je ugajalo prav vsem. Na ta način je bil zaključek slovesnejši. Z ozirom na vztrajen obisk predavanj od strani poslušalcev smo pričrčani, da so naši gospodarji pridobili dokaj zanimivega materiala, katerega bodo zamogli zdaj tudi praktično izkoristiti. Naj bi ta tečaj obrodil povsod prav obilne sadove! — Naše katoliško društvo je že začelo s preosnovno, odnosno z obnovo ljudske knjižnice. Sedaj ima kupljenih že nekaj novih knjig. Ko se nabere še primerna svota, bodo nakupili še več knjig, nakar jih bodo izposojevali pod posebnimi pogoji. Vse pa, h katerim pridejo fantje prosit malenkostne podpore, prosimo, da te ne odrečejo. Hvaležni smo za vsak dar. Skrbimo, da pridejo v naše slovenske hiše samo dobre knjige! Kdaj začne ta knjižnica delovati, bodo sporočili pravočasno. V katoliško izobraževalno društvo se še vedno sprejemajo novi pošteni in delavoljni člani. Priglase sprejemajo odborniki. Članarina na leto 2 Din.

Središče ob Dravi. Radostno so pozvanjali zvonovi pretečeno nedeljo dne 11. marca, radost je bila v srcih mladih in starih. Po zelo kratki dobi osirotelosti je naša fara dobila zopet dušnega pastirja, vlč. g. p. Alfonza Klemenčič. Že pred 9. uro so se zbirali v nestrpnem pričakovanju farani okrog cerkve, ki je bila svečano okrašena s slavoloki in z vencami. Ob pol 10. uri je pribrnel avtomobil iz Ormoža in izstopil je toliko zaželjeni in pri-

čakovani novi g. župnik. Šolarji, društva in ljudstvo mu je naredilo špalir, godba je igrala in že so zadonele pozdravne besede domačega kaplana g. A. Stakneta, katerega zasluga je bila, da se je vršila vsa slovesnost tako lepo in ljubko. Neumorni in požrtvovalni g. kaplan je pripravil pot novemu g. župniku ozaljšano z vencami in zastavami in upamo, da mu je pripravil s svojimi besedami tudi pot do src vseh faranov. Sledilo je še par pozdravov in novi župnik je šel, da daruje prvič v naši cerkvi daritev sv. maše. Orgle so zadonele, pevci so zapeli »Pozdravljen bodi novi župnik« in vsa srca so klicala: pozdravljen, tisočkrat pozdravljen, ostani z nami, ostani naš!

Stoperce pri Rogatcu. Dne 7. t. m. je nenadoma, zadeta od srčne kapi, umrla med potjo blizu Majšperga gospa Vtič Elizabeta, prevžitkarica in vdova iz Stoperc, katera je bivala pri svojem zetu in hčerki v Mariboru, a se je usodnega dne podala zdrava domov v Stoperce po opravkih. Imenovana je bila vsestransko skrbna, vestna in pobožna. Pogreb se je vršil dne 10. t. m. v Majšpergu ob udeležbi njenih najožjih sorodnikov in prijateljev. Tvoje truplo naj nepričakovano v sosedni fari mirno počiva, a duša pa rajsko veselje uživa!

Olimje. Mili in toplejši so nastopili dnevi, zgodnja rožica vijolica cveti in ptičice pojo. Ali nam je težko, ker smo izgubili najlepšo cvetko zgodnje mladosti. Umrla je komaj 16-letna Fanika Jakopina. Prenašala je voljno dolgotrajno bolezen. Med boleznijo je bila večkrat z angelskim kruhom pokrepčana. Za njeno mater je bila ta smrt najhujši udarec zato, ker je pred petimi leti izgubila svojega pridnega moža, čez tri leta sina, in sedaj pa svojo edino ljubljeno hčerko Faniko. Ko je ležala na mrtvaškem odru, je bila velika žalost za celo župnijo, ker je bila pridna mladenka v župniji. Imela je posebno veselje do cvetlic in so te krasile njen mrtvaški oder. Časten je bil tudi njen pogreb, ker so jo nosile vrle članice Marijine družbe v beli obleki. Velika množica ljudi jo je spremljala k zadnjemu počitku. Spavaj v miru, draga Fanika. Materi naše sožalje!

Olimje. Žalostno so peli olimski zvonovi, s pretresljivim jokom so se poslavljali svojci

od prerano umrlega moža, očeta, brata, skrbnega gospodarja Ivana Košaka. V najlepši moški dobi 39 let je postal dne 8. t. m. žrtev zavratne boleznijetike. Iz grozne svetovne morije, kjer je spil kelih trpljenja do dna, je prinesel v sebi kal boleznij. Poln idealizma je prevzel obsežno Košakovo posestvo na Rudnici ter si ustanovil vzor poštene krščanske družine. Samo 6 let je užival lepo družinsko življenje, tem težje je bilo slovo od ljubeče žene in dveh dragih mu sinčkov. Naj vam bo preostalim v teh težkih dneh tolažnik On, ki svojih nikdar ne zapusti.

Pišce. V nedeljo dne 11. t. m. smo imeli pravi kmetski praznik. Obhajali smo zaključno slovesnost kmetijsko-nadaljevalne šole. Kdor bi si mislil, da more iz našega kota priti kaj dobrega? Pa je vendar pri nas vzklika prva kmetijsko nadaljevalna šola v brežiškem okraju. Marsikdo je zmajeval z glavo, ko se je naš agilni šolski upravitelj g. Rošker lotil ustanavljati to šolo. Toda zaključna slavnost, ki je bila združena z izčrpnim poročilom o šoli, izpraševanjem slušateljev in govorom ban. šolskega svetnika Krošl Jožefa ter godbo, je vsakogar lahko prepričala, kaj zmore volja, veselje in ljubezen do dela. Navzoči, ki jih je bilo lepo število, so se zlasti divili odgovorom slušateljev. Vsak je hotel v kratkem podati vso snov, ki je prav obširna. Koliko truda in žrtev je bilo položenih v teh 112 ur pouka nadaljevalne šole ve le tisti, ki se je tega udeležil, ali vsaj od blizu opazoval. Prav posebno pa je še povzdignil to našo slavnost govor g. Krošna, ki je povdarjal, da le ljubezen do grude in do dela rodi uspehe. Vsa zahvala za to šolo pa gre v prvi vrsti g. upravitelju Roškerju ter njegovim pomočnikom. ki so znali in hoteli navodila banske uprave uresničiti. Tudi naša občinska uprava zasluži priznanje, ker je šolo gmotno in tudi drugače brez nadaljnega podprla. Le izobražujmo našega kmeta. Tako ga bomo najlažje dvignili in zaščitili. Vcepimo mu ljubezen do grude in dela, da se bo zavedel, da le tisto delo rodi sad, ki je pravočasno opravljeno in kljub krizi bo prišlo k nam blagostanje. Po slavnosti se je razvil družabni večer v obliki male zakuske, ki je potekel v prav prijateljskem razpoloženju.

Buče. Imeli smo sv. misijon, ki so ga vo-

jeme sedeli pri luči petrolejk. Zdi se nam, da je zatonila od tega cela večnost, in vendar je preteklo komaj 25 let. V tej dobi se je na svetu zelo mnogo spremenilo. Električni tok je že prodril v zadnjo kmečko bajto, petrolejka pa je zginila v ropotarnico. Ali so pa tudi usahnili izvirki zemeljskega olja in so propadli črpalni stolpi? Nikakor ne! Surovo olje rabijo za izdelavo bencina in raznih drugih pogonskih snovi. Moderna ladja, letalo, zrakoplov, avto, motorno kolo, torej promet na suhem in na vodi, je odvisen v najvišji meri od surovega olja. Iz tega dejstva je tudi razvidno,

V pričakovanju in trdnem upanju zmagoslavna turška vojska je doživela pred Dunajem poraz 12. septembra 1683, kakršnega bi se ne bil drznil prorokovati nikdo. Razkrop brezštevilnih turških čet je hudo udaril turško zavezniško rezervo pod krucevim kraljem Emerikom Tököly. Premaknil se je s svojimi trumami na zgornje Ogrsko. Avstrijsko vojaštvo je zadelo pri zasledovanju bežečih Turkov na Kruce, ki so ščitili umik glavne turške armade. Razvili so se srditi boji. Komaj 17. septembra 1684 je potolkel občutno Kruce avstrijski general Schulz in jim odvzel precej utrjenih postojank in trdnjav.

Veliki vezir Kara Mustafa, kojega vnaprej razbobnana vojna slava je bila poteptana pred Dunajem, je prejel od sultana v dar svileno vrv, kar je pomenilo smrtno obsodbo. Odstavljenega Mustafa je nasledil budapeštanski paša Ibrahim-satan.

Ibrahim je poznal Kruce in njihovega kralja bolje nego carigradski sultani in turški vrhovni poveljniki. Na lastne oči se je uveril, kako in za koža je tvoril kralj Emerik rezervo. Da so Kruci verolomneži in navadni tolovaji, je slišal tolikokrat iz ust najljuše mu žene Dinee-Dinoe, s katero se je lahko pomenil celo

o vladnih ter vojnih poslih. Ibrahim že dalje časa ni zaupal kruceviskemu kralju in ga je skušal odstraniti za vsako ceno. Z zvijačo ga je povabil k sebi, da bi mu podal sultanovo zahvalo za uspešno kritje turškega umika. Po daljšem oklevanju in izgovorih se je le spustil Emerik I. na led. Pohvalo za dvoreznost je res sprejel, a ne v obliki pisma, pač pa železnih okovov, v katerih je bil odveden v Drenopolje.

Novi veliki vezir Ibrahim je hotel slediti uklenjenemu sovražniku v prognanstvu, da bi osebno prisostvoval obglavljenju. Kruceviski vladar se je vical v stari turški trdnjavi precej časa in je znal, da mu streže »satan« po življenju. Izenada je zadelo Ibrahima važnejše opravilo, nego je bilo pokončanje roparskega kralja. Po zmagi pred Dunajem je bil Avstrijecem najhujši trn v peti, da je imel turški veliki vezir svoj sedež v Budimpešti pred durmi cesarske prestolice.

Dne 8. septembra 1686 je uspela vojvodu Karolu Loterinskemu tako sijajna zmagaja nad Turki na Ogrskem, da je morala turška posadka za zmiraj iz Budimpešte. V bitki pravkar omenjenega dne je padel celo Ibrahim. Ob glavo je bil torej veliki vezir in

dili č. g. lazarišči od Sv. Jožefa nad Celjem. V osmih dneh je bilo 3000 sv. obhajil. — V Bučki gošči je umrla dne 8. marca posestnica Marija Bovha, dne 9. marca pa v Peclju mati sedmero otrok Marija Volavšek. Obe sta poslali isti dan svoja sinčka h krstu. Obe sta postali žrtvi materinskega poklica in sta dali življenje za svoja otroka, ki sta oropana svoje matere, oba živa in zdrava. Prvi mož, ki si je deset let želel potomca in se mu je želja izpolnila, je ostal sam z detetom, na drugega se pa milo ozirajo mali otročiči. Bog daj obojemo možema, da srečno pretrpita težko izgubo in naprej čvrsto gospodarita. — V tem času se je pa zgodila še tretja velika nesreča. Anica Regvat je prišla v soboto dne 10. marca iz Hrvatske obiskat svojo sestro Marico, soprogo tuk. trgovca g. Goliča. Vsi trije so šli pokropit pokojno Marijo Volavšek. V mraku se je poslovila in šla proti Sotli domov. Ker je še drugi dan ni bilo domov, jo je prišel iskat njen brat. Našli se jo slednjič mrtvo v Sotli. Revica gotovo ni mogla v temi najti brvi, spodrsnilo se ji je in padla je v požrešno Sotlo, ki je uničila že toliko življenj. Škoda prijazne in pridne mladenke! Vsem žalujočim globoko sožalje!

Iz zagrebške torbe. Misijon stoji po vsej pravici v ospredju vsega zanimanja. Takole so pogodili Zagrebčani: Poglej jih te »Krajnce«, ti pa znajo! Kakšen »halo« znajo napraviti! Najbolj so jim padla v oči lepa vabila s programom za sv. misijon. Razpoloženje je tako, da nam bo menda celo cerkev sv. Katarine premajhna. Saj pravijo tudi Hrvatje, da gredo k nam na misijon, češ: svoje gospode lahko slišimo kadar hočemo. Tudi »Slehernik«, ki ga bo Slomškovo prosvetno društvo igralo ob času misijona, vzbuja zanimanje po vsem Zagrebu. Kar trikrat bo šel čez oder. — Imeli smo več slovenskih zanimivosti. Barletova 65letnica, občni zbor »Našega Doma« in »Narodne čitalnice«. Res, čim dalje tem širji je krog zagrebških Slovencev. Sprva, pred tremi leti, jih ni bilo niti za pol sv. Roka, v nedeljo pa je bila istočasno nabita Jeronimska dvorana in pri sv. Roku niso mogli vsi v cerkev. Občni zbor »Našega doma« je ugotovil, da je za službe danes težko. Marsikatera dekleta mora čakati po cel mesec, da pride na vrsto. Vendar smo zvedeli, da so dekleta iz »Doma«

dobila primerom: dobra mesta. Povprečno po 300 Din zaslužijo na mesec. Znano je namreč, da nekatere služijo za 100 Din in še celo, na mesec, da nekatere »gospice« so celo tako »velikodušne«, da jo »milo« sprejmejo pod streho, »da ne bo sirota glada umrla« in ji dajo »zastonj« hrano. Seveda mora zanjo dekleta pošteno delati, le da ne dobi nič plače, a hrana in stanovanje ji je »milostina«. — Tudi na smrt naj spomnim. Žalostno je, kar se je nedavno primorilo. Neka gospa, prav do bro jo je poznal ves Zagreb, bila je velika dobrotnica siromašnim otrokom, se je »peljala v večnost z dvigalom«. V njeni lastni hiši je padel nanjo iz 4. nadstropja dvigalni voz in jo je popolnoma strl. Ej, da, v visokih in velikih hišah ima smrt še več kotov, koder se more skrivati! — Pravijo, da Slovenci radi čitamo. Menda bo to že res. Za Hrvatje pa kaj lahko ugotovim, da radi pišejo. Vsak teden se pokaže nov časopis. Ne vem, kdo bi se dobil tako učen, da bi znal vse naštetih. V zadnjih tednih so nastopili kar trije novi. Najnovejši je »Zagorski tednik«. Zagorci, to so sosede naše Štajerske, znajo v Ljubljani in v Mariboru prav tako slovensko kot znajo v Zagrebu hrvaško, saj preprost Zagorec bolje razume Slovenca kot Dalmatinca. V Zagrebu je Zagorcev kakih 60.000. Zato pravijo, da morajo imeti tudi nekaj svojega, kar se prav močno po naše čita. No, koliko bodo Zagorci v Zagrebu ta list čitali, je drugo vprašanje, ker vemo, da jim še za sol manjka. — Pa še nekaj drugega, uprav nezaslišanega za sedanjí čas. Štrajk! Da, pravi štrajk! Mlekarski štrajk je bil to. No, lahko so šli v štrajk ubogi seljaki. Po 40 par so prodajali liter mleka, ki so ga prekupci prodajali v mestu po 2.50 Din. Tako je mlekarstvo na Hrvaškem. Ali so s štrajkom kaj opravili, se sedaj še ni dalo ugotoviti. Veliko menda ne, ker niso vsi zdržali. Vendar po so bile nekatere mlekarne par dni brez mleka. Še to lahko ugotovim, da je v Zagrebu kar do polovice oseb po mlekarnah Slovenk. Zato v Zagrebu res ni nobene stvari Slovincu lažje kupiti kot šalco mleka, ki se za dinar dobi, pa slovenska roka ga natoči.

Na Japonskem

se učijo otroci pisati z obema rokama.

Razno iz Prekmurja.

Filovci in drugi kraji Prekmurja. Sneg je skopnel in od juga začne pihati toplejši veter. Kratko: bliža se pomlad. Znaki pomladnega časa so zvenčki in trobentice, ki se ponosno košatijo v toplejših marčevih dnevih. V teh toplejših dneh se pripravlja okrog 100 mladih, do 25 let starih deklet na daljno — Francijo, kjer si v potu svojega obraza hočejo prisluziti skorjo grenkega kruha in omo gočiti obstanek sebi ter svojim starim, delanezmožnim starišem. Težka je ta priprava, kar se bere z obrazov teh deklet. Na zunaj se dekleta kažejo sicer vesela, a iz duše jim zagledale luč sveta, še težje drage starše, ki so jim dajali prve dobre nauke za življenje. Sije otožnost in v očeh se jim bliščijo solze, kajti neprijetno jim je zapustiti kraj, kjer so pred nekaj dnevi sem v Turnišču srečal dekleta, ki se tudi pripravljajo za ta transport v tujino. Ker sva že stara znanca, sem jo ogorvil ter jo vprašal: »Anica, kakšno je razpoloženje v tvojem srcu sedaj, ko greš prvič v svet?« Otožno se je nasmehnila in odgovorila: »Hudo mi je, a moram, ker vidite, da nam naše gостоobljudeno Prekmurje daje pre malo kruha, zato pa moram iti. Vem, da me tudi v tujini ne čaka z rožami poslana pot življenja in bom morala pretrpeti marsikak grenek trenutek, a upam, da z božjo pomočjo vse prenesem.« Ob slovesu sem jo skušal malo opogumiti, a moje besede so na videz imele le malo uspeha. Gotovo si mislijo: »Bogve, če bomo videle še razor, kjer smo se igrale kot nedolžni otročiči, ko so orači orali, košate hraste, kjer smo v hladni sencí ležale ter si pripovedovale otroške zgodbe, ko so kosci kosili. Zdaj pa, ko smo dorasle in bi lahko pomagale pri oranju, sušenju in drugih opravilih, odhajamo. Ah, kdo bo zdaj pomagal, ko naš mlada dekleta žene trpljenje v svet nasproti negotovi bodočnosti. Kam bo zdaj zgignila vsa tista lepota domače zemlje?« Odpeljejo se predvidoma proti koncu tega meseca.

Turnišče. Prejšnji teden se je vrnila iz Paročina Anica H. Kakor je pri mladih dekletih običajno, je tudi ona šla od doma, da bi si kupila lepšo obleko in si pripravila večjo balo. Vztrajala je le nekaj mesecev, čeprav

ne kralj Krucev, ki se je dokopal po Ibrahimovi smrti do svobode. Povrnil se je nazaj na zgornje Ogrsko in je začel ponovno s svojimi tolpami okoli razbijati in ropati.

Dinoe-Dinoe, naša Veržejka, je živela vdano in dostojanstveno na dvoru paše in pozneje velikega vezirja Ibrahima. Njena že od mladosti dalekovidnejša narava ji je narekovala, da ni silila z glavo skozi zid. Ni se zoperstavljal turškim navadam in razvadam, kar bi bilo pomenilo le njeno smrt, s katero bi ne bila okoristila sebe in ne odpomogla nikomur. Kot razsodna ženska se je veselila največjega vpliva na vezirjev dvor in na rešitev stoterih kristjanov, ki so gnili pri živih telesih in čisto po nedolžnem po madžarskih in bosanskih ječah.

Njena glavna skrb ter razvedrilo je bil sinko. Določeno je bilo, da bo nosil slavno očetovo ime, ko mu bo odprta pot v javnost. Veliki vezir sam je vzel večkrat čednega fanta v naročje, zagotavljajoč mu nasledek. Versko zagriženi musliman je čisto pozabil, da je mati otroka kristjana, katere ni silil nikdo

na odpad in je skrbela na tihem za to, da je bilo že nežno srcece njenega edinca posejano s prvo setvijo krščanskih resnic.

Na rešitev iz harema Dinoe-Dinoe ni več upala. Saj se je širila in utrjevala turška moč z neugnano silo. Iznenadil jo je poraz Turkov pred Dunajem, ki je pa na drugi strani celo povišal njenega gospodarja iz paše v velikega vezirja!

Kar verjeti ni mogla sporočilu: vezir je ubit, turška posadka pregnana iz Budimpešte. Ona, pod turškim jarmom priljubljena kristjana, prosta in ji celo zasigurano manjše spremstvo cesarskih, če bi ne marala dalje bivati v Budimpešti. Dinoe-Dinoe je postala na mah slovenska Vida, hrepeneč z vso svojo močno dušo po domu. Brez dolgega oklevanja ter kovanja načrtov je vzela otroka ter eno strežnico. Dali so ji konje in oddelek vojakov. Ti so prejeli nalogo: spremiti plemenito vezirko do Mure in se vrniti z njenim potrdilom, da so vršili varnostno službo vestno in če bi zadeli na kako resno nevarnost tudi z orožjem na življenje in smrt.

(Dalje sledi.)

da se je z uporabo zelo dvignila v zadnjih desetletjih proizvodnja surovega olja. Okrog leta 1870 so uporabili v Nemčiji letno na o-sebo 1.87 kg surovega olja, leta 1913 že 15 kg in danes 35 kg. L. 1904 je znašala svetovna produkcija surovega olja 30 milijonov ton, leta 1913 že 54 milijonov ton. Ogromen povdvig! Dve tretjini glede produkcije (123 milijonov ton) odpadeta na Združene ameriške države, potem sledita južnoam. država Venezuela in Rusija, Mehika, Romunija in nizozemska Indija.

Inserirajte!

se ji je dobro godilo; kajti ni mogla strpeti, da v nedeljo in ob praznikih ne bi šla k službi božji. Lepo je to od 17 let starega dekleta, a žal, takih je dandanes malo. Večina jih misli, če se jim dobro godi, lahko na Boga pozabijo.

Dolnja Lendava. Vinogradniki, ki jih je deževno vreme že par dni zadržalo, da niso mogli obrezovati, so pridno na delu. Sliši se iz marsikatere zidanice prijetno petje, ker naši kmetje ob literčku dobrega pridelka pozabijo vsaj začasno na vse križe in težave.

Dolnja Lendava. Prejšnji mesec je kupil pi-sarno dr. Černeta dr. Štupica, ki že sedaj redno vrši svoje posle in ki ga toplo priporočamo. Dr. Černetov koncipijent g. Ude je radi tega zapustil Dolnjo Lendavo in odšel v drugi kraj. G. Udetu, dobremu pevcu in družabniku, želimo v novem kraju mnogo srečel!

Razveljavljene občinske volitve.

Cerkvenjak.

Upravno sodišče v Celju je pod št. A 434-33-7 izdalo sledečo odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Cerkvenjak (pošta Sv. Anton v Slov. goricah), okraj Maribor levi breg, se je v volivnem imeniku vpisani F. Soko iz Cerkvenjaka dne 22. oktobra 1933, torej v odprtem roku osmih dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, odstavek 5, zakona o občinah v mesecu dni od dneva prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volivnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah v občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Glasom soglasnih izpovedb kot priče zaslišanih članov volivnega odbora Štumpfa Ludovika, Novaka Martina in Bezjaka Alojza se je na dan volitev javil Lovrenčič Vinko kot predstavnik liste Balaškoviča Alojza. Ker njegovo ime ni bilo napisano na kandidadni listi, ki jo je imel volivni odbor, in ni bilo označeno, da je on predstavnik te liste, je volivni odbor sklenil, da Lovrenčič Vinko nima pravice prisostvovati volivnemu postopanju na volišču kot predstavnik Balaškovičeve liste, četudi se je Lovrenčič koj izkazal, da je res predstavnik, s tem, da je predložil volivnemu odboru izvirno uradno potrdilo okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu v Slov. goricah z dne 12. oktobra 1933, Sn 127-25-33 o tem, da je on predstavnik Balaškovičeve liste, njegov namestnik pa Rojs Jakob.

Glasom zapisnika o poslovanju volivnega odbora pred glasovanjem se je ta sklep Lovrenčiču takoj objavil, nakar je le-ta zapustil volivni lokal.

Iz navedenega izvira, da se je Lovrenčič takoj, torej še pred sklepanjem, zadostno legitimiral, da je predstavnik Balaškovičeve liste. Potemtakem je bila radi gori navedenega neupravičenega ukrepa volivnega odbora Balaškovičevi listi v nasprotju s predpisom par. 34 zakona o občinah odvzeta možnost kontro-

le nad poslovanjem volivnega odbora, ter je radi tega to poslovanje izgubilo enega najvažnejših pogojev verodostojnosti, to tem bolj, ker so vsi člani volivnega odbora — kakor je razvidno iz glasovalnih seznamov — volili za pritožitelju nasprotno Zimičevo listo.

Radi navedene nepravilnosti je moralo upravno sodišče po 5. odstavku par. 50 zakona o občinah odločiti, kakor je zgoraj navedeno.

Celje, dne 4. januarja 1934.

Gospodarske zanimivosti.

Zakaj je sladkor tako drag?

Zato, ker zaslužijo sladkorne tovarne v naši državi ogromne dobičke, samo tovarna v Novem Vrbasu je zaslužila predlani 18 milijonov Din, in lani 14 milijonov Din čistega dobička. Poleg tega pa je davek okrog 6 Din na 1 kg.

Ali bodo predvojne obveznice kedaj izplačane?

Naši denarni zavodi imajo nad 80 milijonov staroavstrijskih obveznic. K tem pridejo še obresti za okoli 50 milijonov Din. Finančni minister je leta 1930 obljubil, da bo vlada to stvar uredila in izplačala, ker je država dolžna to storiti po mirovnih pogodbah. Zadeva pa še sedaj v letu 1934 ni rešena.

Kje sodišča nalagajo denar mladoletnih?

Sodišča so nalagala denar v javnovarnih denarnih zavodih, za katere jamči občina, okraj, banovina. Sedaj je prišel nalog, da se mora ta denar brezpogojno izročiti državnim hipotekarnim banki.

Nova trošarina na kavo.

Na 1 kg kave je upeljana nova trošarina po 8 Din.

Podražene menice.

Z 21. marcem t. l. stopijo v veljavo nove menice.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

Nemčija vidi, da bo hudo trpela, če ne bo imela izvoza. Zato ne bo več zapirala mej za uvoz kmetijskih pridelkov iz one države, ki uvaža iz Nemčije. Naša država se pogaja z Nemčijo.

Kako je padel naš izvoz?

Od leta 1932 do danes po teži za 50%, po vrednosti za 85%. Izvažamo torej le še 15% tega, kakor leta 1932.

Lesna trgovina s Francijo.

Francoska vlada je dovolila Avstriji 15.000 vagonov, Jugoslaviji pa 15.000 kub. metrov, to je točno 5% tega, kar Avstriji, Jugoslaviji in Franciji sta zaveznici, zato se vsak zaveden Jugoslovan čudi, kako je to od strani Francije mogoče.

Opozorilo gozdnim posestnikom!

Ako se seka les na posestvih, ki merijo nad 50 ha gozda, se mora ta les žigosati. Le v slučaju sekanja hmeljev, lestev, drv in kolja ne. Žig mora biti zelen in sicer ali od posestnika, ali od lesnega trgovca, če je kupil les v gozdu. Za les, ki se izvažja iz območja banovine, so vpeljane »Izvoznice«,

ki se dobijo na županstvu takse prosto. Če se kdo po tem ne ravna, se mu les zapleni! Gozdni posestniki, zapomnite si to določbo!

Nekaj davčne statistike.

Leta 1930 je bilo izterjanih v vsej državi neposrednih davkov za 2,319 milijonov Din, od teh iz Dravske banovine za 219,2 mil. D. Vsled krize je leta 1931 padel donos neposrednih davkov na 1,788 mil. ali na 77% svote iz leta 1930. Dravska banovina pa je plačala v tem letu neposrednih davkov skoraj 198 mil. ali 90% prvotne svote. L. 1932 je padel donos neposrednih davkov na 1,717 mil. ali na 74% svote iz leta 1930. Dravska banovina po je to leto plačala 182,3 mil. ali 84%, torej za 10% več, kakor pa je znašalo državno povprečje. Vsled strožje prakse se je donos neposrednih davkov dvignil v letu 1933 na 2,070 mil ali 89% svote iz leta 1930. Dravska banovina pa je plačala 220,9 mil, ali 101% svote iz leta 1930. V Drinski banovini so to leto plačali le 53%, v Beogradu le 73%, v Primorski banovini le 67% davkov kot v letu 1930. — Davčna obremenitev, na glavo prebivalca je znašala v vsej državi 145 Din, v Dravski banovini pa 198 Din. Višja je davčna obremenitev le v Beogradu ter v bogati Donavski banovini, ki je naša žitnica. Da je višja v Beogradu, kjer je sedež vseh velikih družb, je le naravno, a je treba upoštevati, da so v davčnih prispevkih Beograda tudi donosi iz vse države.

Lukolela na ekvatorju v belgijskem Kongu, 20. XII. 1933.

Potovanje v Afriko.

Anton Kramberger, misijonar.
(Dalje.)

V Lobitu je izstopilo tudi precej potnikov. Namenjeni so v Elizabethville, kjer so veliki rudniki premoga in zlata, dijamantna polja in plantaže kave, kavčuka, sladkornega trsa, tobaka ter najrazličnejših palmih nasadov. Iz tega mesta, ki je v posesti Portugalske, je izpeljana železnica v južni Kongo, ki je najbogatejši del cele kolonije. O tem vam bom pozneje natančno poročal, ko se bom malo bolj vživel v te razmere.

Krog poldneva je ladja dvignila sidro in odplula proti izlivu reke Kongo v morje. Vožnja je bila mirna, le ko smo se bližali izlivu, nas je morje še enkrat prav pošteno zazibalo. Mislil sem si: za slovo mora tudi nekaj biti.

Reka Kongo je pri izlivu široka 25 km. Voda je temnorjave barve, skoraj malo rdeča. Zelo bogata je na najrazličnejših ribjih vrstah; v njej tudi živi še obilo povodnih konjev, ali kakor jim tu pravijo: hipopotam; seveda tudi krokodilov ne manjka, vsled česar je kopanje v reki zelo nevarno. Kopališča morajo biti dobro ograjena z močnimi koli ter obdana s posebno mrežo.

Iz mesta Banana, ki leži ob izlivu reke v morje, je pripeljal neki parnik okrog 150 zamorcev za dela na ladiji. Posadka ladje je bila od dolge vožnje že precej izmučena. Bili so po večini krepki in postavni fantje, pri delu dokaj spretni in urni. Plačani pa so tako slabo, da noben delavec v Evropi ne bi delal za to ceno. Brez hrane dobivajo na dan po 1 belgijski frank (Din 1.30)! Delati morajo od petih zjutraj do os-

mih zvečer. Ko sem vprašal nekega mornarja, zakaj so tako slabo plačani, se mi je nekoliko nasmehnil in rekel: »Vi najbrž prvič potujete v Kongo. Ko boste nekaj časa tu, boste dodobra razumeli, kaka je ta stvar. Velika je množica delavcev, ki se kar trgajo za vsako delo in delajo za vsako ceno. Če rabi kdo dva delavca, se mu jih ponudi najmanj 100, in vsak hoče delati za vsako ceno. V notrajnosti dežele so še cenejši. Tam zasluži delavec v 3 mesecih, če je priden, 35 do 60 belgijskih frankov, pa mora imeti svojo hrano in tudi delati mora prav pošteno.«

Dne 6. decembra se je ladja ustavila v mestu Matadi. Je to precej veliko mesto, ki pa si ga ne smete predstavljati po evropskem vzorcu. Mesta v tropičnih krajih so popolnoma svojevrstna, vse je prikrojeno krajevnim razmeram. Hiše nizke, s širokimi terasami naprej segajočimi strehami; v oknih ni šip, ampak goste mreže proti komarjem, ki so tu res prava nadloga. Če bi teh nesrečnih komarjev ne bilo, in pa takozvanih ce-ce muh, ki širijo spalne bolezni, na kateri so izumrle cele pokrajine črncev, bi lahko imenovali Kongo najlepšo deželo na svetu. Tukaj skoro redno vsak dan malo dežuje, zato je rastlinstvo nad vse bujno. Je tudi precej vroče, n. pr. v Matadi je kazal toplomer popoldne ob treh 36°C. To se zdi človeku par dni nekaj nerodno, kmalu pa se privadi, ker ta vročina ni tako dušična, kakor evropska. Ko pišem o toploti v teh krajih, lahko tudi omenim, da ni povsod enako. Najbolj vroč kraj je Matadi, drugod je razmeroma boljše. Na ekvatorju doseže vročina povprečno 30—35°C, in sicer popoldne, zjutraj pa 20—22°C, kadar pa močno dežuje, celo samo 16—18°C. Ob tej temperaturi zamorce že pošteno zebe. Mogoče se boste temu smejali, res pa je le.

V Matadi smo se poslovili od ladje, na kateri smo preživeli celih 19 dni. Prijazen kapitan je vsakemu stisnil v slovo roko, želeč obilno uspeha ter — zdravja.

V pristanišču sem imel precej sitnosti s carino. Ti salamenski financarji so me hoteli oskubiti kar za celega jurija in še par metuljev povrh. Začeli smo se pogajati na vse pretege in nazadnje sem bil že prav pošteno hud. Zagrozil sem jim, da se bom takoj po brezžičnem brzojavu pritožil na ministrstvo v Bruslju. To je pomagalo. Od svote 1400 frankov, ki so jo prvotno zahtevali, sem plačal le 9 frankov in 50 centimov pristajniških pristojbin. Kar po slovensko sem jih ozmerjal, pa tako, da bi jih še pes ne povohal več. Pozneje mi je povedal neki sopotnik, ki je še ostal v carinarnici, da so se uradniki pozneje pogovarjali med seboj, da še v svojem celem življenju niso videli tako hudega človeka kot mene. Ugibali so, v kakem jeziku sem jih ošteval, nazadnje so bili baje mnenja, da sem govoril kitajsko. Bi ne bil tako hud, pa sem moral že v Antwerpenu plačati samo za foto-aparat kar 340 fr. in za drugo čez 900 fr. Ko bi se jim bil že tam pošteno po robu postavil, mislim, da bi ne bil nič plačal. Tako se godi, če človek med tujce pride; pre-

Strojnotehnična pisarna inž. Borštner Ljubljana VII, Zgornja Šiška 210, prevzema projektiranje turbin, mlinov, žag

in drugih naprav ter izvrševanje načrtov po najnižjih cenah. — Zahtevajte informacije in brezplačen obisk. 313

šmentano mora paziti, drugače ga pa oskubijo, da je jojt! Najbolj poštenu so se mi še zdeli slovenski financarji, če tudi so včasih precej uradni. Tudi italijanski še niso preveč sitni, druge pa imam v zelo slabem spominu!

Dalje sledi.

Poslednje vesti.

Podružnica Ljutomer Sadjarskega in vrtn. društva priredi v nedeljo dne 25. t. m. že drugi tečaj v tem mesecu in sicer po 8. sv. maši v sadonosniku gospe A. Stajnkove pri Krajncvi opekarni. Pokazalo se bo pravilno sajenje, obrezovanje in negovanje dreves; če bo čas dopuščal, bomo tudi precepljali. Pridite, da vidite napredek v negovanju dreves!

Sadjarska podružnica Celje priredi na cvetno nedeljo dne 25. t. m., ob treh popoldne, pri Trnškem v Košnici zborovanje, na katerem se bo razpravljalo o sadnih sortah, primernih za celjsko okolico. Delili se bodo tudi cepiči. Vsi sadjarji in prijatelji sadjarstva se vabijo k obilni udeležbi!

Laznica pri Limbušu. Dne 14. marca t. l. smo spremili k večnemu počitku gospo Katarino Terbos, rojeno Lešnik. Pokojnica je bila skrbna, dobra žena, blaga mati svoji deci; delila je vse dobre in slabe čase s svojim možem celih 41 let, dokler je ni ugrabila nemila smrt. Kako je bila priljubljena, je pokazal krasen sprevod. Nosili so pokojnico člani domačega pogrebnege društva, katerega članica je bila pokojna že od ustanovitve, in žalostinke ji je zaigrala domača godba. Naj počiva v miru dobra gospodinja!

Selnica ob Dravi. Ko je zapihala prva pomladna sapica, so se otožno oglasili zvonovi. Božja poslanka je prerezala nit življenja najbolj vzorni mladenki Lojziki Pečnikovi. Kako spoštovana in ljubljena od vseh je bila Lojzka vsled svojega lepega značaja, je pričal tako velikoštevilni pogreb. Težko je bilo slovo domačim, ker jim je bila kakor sonce, vedno veselega obraza; iz njega je odseval žar plemenitosti, ki je bil lasten samo dobri Lojziki. Teško pa je bilo tudi vsem, ki so z njo živeli v ožjem stiku, a tolažilo nas je globoko zupanje, da je šla Lojzika počivat na božje Srce, saj je bila vsak prvi petek gost pri obhajilni mizi. Blagrujemo jo, da je odšla tako lepo pripravljena pred večnega Sodnika, nam pa zapustila vzgled, kako ljuba je Bogu lepo preživeta mladost.

Gornja Sv. Kungota. Na cvetno nedeljo dne 25. marca priredi tuk. Katoliško prosvetno društvo ob treh popoldne prvokrat veličastno najnovejšo dramo »Marija iz Magdale« v 4 dejanjih in 1 sliko. Pristrčno vabljeni vsi od bližine in daleč!

Hajdina. Dne 17. marca smo iz ptujske bolnišnice na hajdinsko pokopališče v prelepem sprevodu spravili mater in hčerko Drevenšek, ki sta v gorečem svojem domu dne 14. marca ponoči kot živi baklji zgoreli. Človek se kar zgrozi, kadar se spomni te hude nesreče v Gerečji vasi. Edino to je nam vem v veliko tolažbo, da sta trpinka pri popolni zavesti prejeli vse tri sv. zakramente za umirajoče in da

so sosedje ter sploh vsi znanci voljni priskočiti na pomoč v tem pretresljivem slučaju tako hudo preizkušani družinici. Marija pa, božja sveta mati, naj obema dušama ki sta se izselili iz umrljivega telesnega domeka, pomaga čim prej priti pred obličje nebeškega Kralja!

Šmarje pri Jelšah. Dne 14. t. m. zvečer sta pogorela posestnika v Borovju: Filkovič Jakob, Dol št. 41, in Brumec Franc, Dol št. 7. Zgorela jima je vse. Kako je ogenj nastal, ni znano. Naši gasilci so pomagali s svojo motoriko, kolikor se je pač dalo. Zaradi pomanjkanja vode so cevi napeljali od potoka v hrib. Bog se jih usmili in jima nakloni usmiljena srca!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo dne 4. marca smo končali zimski kmetijski tečaj, ki se je pričel dne 14. januarja. Poučnih predavanj je bilo 18. Govorniki so bili: kmetijski svetnik Vlado Kuret, živinozdravnik S. Krelj, starešina lenarškega okrajnega sodišča dr. O. Ilauin, profesorja vinarne in sadjarške šole Emerik Siftar in Primož Simonič, inž. Funkl, kmetijski referent M. Zupanc in okrajni zdravnik dr. B. Weixl. Obisk je bil sijajen, velika šolska soba je bila vedno natlačeno polna. Hvaležni smo zanj kmetijski podružnici in sreskemu načelstvu, ki sta nam ga oskrbela. Naj rodi veliko sadov za napredek našega gospodarstva!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Banovinska cesta Sv. Benedikt—Lomanoše bo menda letos dovršena. Veliko kamenja je bilo tekom zime navoženega za tlakanje, veliko pa še ga bode treba. Ustmena javna ofertalna licitacija za oddajo lomljenja kamenja, tlakovanja nove ceste in za dovoz gramoza bo v nedeljo dne 25. marca, od 9. do 11. ure predpoldan, v pisarni gradbenega vodstva na Steinhofu v Plitviškem vrhu pri Gornji Radgoni. Nova cesta bo velikega pomena za obmejni promet.

MALA OZNANILA

Genik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjava pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znak za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Nov, velik, brzo-šivalni stroj Singer in 1000 hmelovk zamenja mza vprežno živino. Delšak, Reka, Hoče. 310

Dne 24. t. m. dražba na Glavnem trgu v Mariboru, ob 9. uri dopoldne: posoda, obleke, perilo, stoli. 311

Pridna in poštena kuharica srednjih let išče službo v župnišču. Terezija Samoh, Maribor, Kopitarjeva ulica 12. 312

Povabilo k 36. rednem občnem zboru Vzajemne zavarovalnice zoper ogenj na Ljubnem na dan 25. marca 1934 ob 1. uri popoldan v Sv. Primožu št. 80, Ljubno. Dnevni red: 1. Odobrenje računskega zaključka za leto 1933 po poročilu računskih preglednikov. 2. Volitev računskih preglednikov za tekoče leto. 3. Slučajnosti. Ako bi se ob določenem času ne sešlo za sklepčnost zadostno število članov, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal pri vsakem številu došlih članov. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor. 308

Čitateljem v pouk in zabavo.

Peklenški načrt za dosego premoženja.

Sreča in smrt v gradu.

Naslednji žaloigra se je odigrala v angleški grofiji Devonshire. Pozorišče dogodkov je bil grad Delmonte v bližini mesta Exeter. Grad je ogromna stavba, ki je bila pozidana v 15. stoletju. Bil je že v razpadanju, ko ga je kupil pred dvema letoma Robert Mansford. Novi lastnik je pustil grad obnoviti in se je nastanil v njem s svojima sinoma Tomažem in Rihardom ter z zetom. Robert Mansford je bil vdovec. Kmalu je postal grad Delmonte družabno središče, ker je bil stari gospod vzor angleškega poljedelca. Vse je bilo v najlepšem redu, okolica je zavidala prebivalce gradu Delmonte radi sreče. Naenkrat je urezal v grad prvi udarec usode. Približno pred enim letom so poročali londonski časopisi, da so našli zjutraj starega Roberta Mansforda mrtvega v postelji. V desnici je še držal ustnik govorilne cevi, ki je vezala njegovo spalnico s sobo sluge. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil, da je morala gospoda napasti v noči srčna slabost in je hotel skozi cev poklicati slugo. Pri tem opravilu ga je še pred poklicom zadela srčna kap.

Drugi smrtni slučaj.

Starejši sin Tomaž je postal po očetovi smrti lastnik gradu Delmonte. Živel je naprej z bratom ter svakom povsem zase. Lepega dne se je razširila po okolici vest, da se bo poročil Tomaž s sosedovo hčerko, kakor hitro bo preteklo eno leto po očetovi smrti. Nekega poletnega večera je sedel Tomaž s svojo nevesto in njenimi sorodniki v veseli družbi. Drugo jutro se je hotel podati na lov. Ko je nameraval sluga zbuditi gospodarja, se ta ni javil. Poklical je ostalo osebje, odprli so s silo sobo in so našli Tomaža mrtvega v postelji. Tudi on je držal v otrpli desnici ustnik govorilne cevi. Ogleđ mrliča je ugotovil srčno kap in radi tega po angleških zakonih trupla niso raztelesili. Nevesta zagonetno preminulega se ni zadovoljila z ugotovitvijo srčne kapi, ker ni Tomaž nikoli tožil o kakih srčnih napaki. Enakost obeh smrtnih slučajev je bila po od za razne govorice in o zadevi je bila obveščena londonska policija.

Prvi sum.

Tak je bil položaj, ko je zagospodaril na gradu Delmonte najmlajši sin Rihard. Kot korajžen si je tudi on izbral isto spalnico, katero sta imela rajna prednika. Londonska policija ni našla prav nič sumljivega, ljudje so nehali govoriti in življenje je teklo mirno ter v redu naprej. Rihard ni bil zaročen, a je večkrat v noči neznano kam izginil iz spalnice in sploh je brez obvestila rad zapustil grad. Ko se je nekoč po polnoči potihoma vrnil v grad, je čul, kako je brenčal ventilator. Ni legel po povratku v posteljo, ampak je

prebil preostanek noči v naslonjaču, zatopljen v temne misli. Drugo jutro se je odpeljal v London, kjer je poiskal prijatelja izza šolskih let, ki je bil nastavljen pri policiji. Zaupal mu je skrivnostno zadevo na svojem gradu in tudi prijatelj je bil mnenja, da je treba slučaj še enkrat preiskati na licu mesta.

Razkrinkana!

Drugi dan po tem razgovoru je dospela na grad Delmonte brzovajvka. Graščakov prijatelj, mlad učenjak, se je naznanil. S prihodnjim vlakom se je pripeljal bolj boječ mož, rastlinoslovec in velik prijatelj cvetlic. Mudil se je že par dni na gradu in je posvetil ves svoj čas cvetlicam v grajskem vrtu in parku. Lepega dne je stopil kakor pomotoma v sobo gospodarjevega sluga v prvem nadstropju. Tamkaj je našel celo zbirko kemikalij, ki so bile shranjene v steklenih cevkah. Kmalu za naravoslovcem je pribrzel v svojo sobo še sluga, a pred kratkem še tako bojazljivi učenjak se je takoj prelevil v najstrožjega detektiva, ki je začel z zasliševanjem služabnika ob navzočnosti graščaka. Končno je sluga priznal, da ima na vesti umora starega Roberta in njegovega sina Tomaža. V govorilno cev je spustil poseben strupen plin, ki takoj ubije delovanje srca. Ko se je vlekel plin po cevi, je istočasno pozvonil. V postelji ležeči je prijel za ustnik govorilne cevi in pri nastavku na usta se je smrtno zastrupil. Koj po zastrupljenju žrtve je navil sluga ventilator, ki se je dal sprožiti iz njegove sobe in ta je zabilisal in odpihal vsako sled po strupenem plinu. Zasliševanje sluga še ni bilo končano, že je odjeknil na gradu strel. Rihardov svaki si je končal sam življenje. On je bil tisti, ki je iztuhtal peklenški načrt, da bi se polastil s pomočjo treh umorov celotnega premoženja. Mladi Rihard se je lahko zahvalil za svoje življenje zgolj slučaju, ker se je večkrat odstranil z gradu in ga je opozoril brneči ventilator, da tiči za njim uganka — dveh nenadnih smrtnih slučajev.

★

Skrivnostni detektiv.

Londonski policijski šef je pritisnil v svoji delavni sobi na gumb električnega zvonca. Po preteku nekaj minut je stalo pred njim 211 detektivov. Policijski komisar jim je govoril: »Gospodje, danes sem sprejel v službo novega detektiva.«

»Že prav«, so pritrdile znamenite policijske zvezde.

»Mar li smemo novemu tovarišu v počeščenje prirediti slavnostno večerjo?« je vprašal eden od starejših.

»Seveda«, se je glasil komisarjev odgovor: »A jaz Vas opozarjam že sedaj, da našega novega tovariša ne bo na pojedino. Vi bi namreč tega tovariša nikakor ne smeli poznati osebno. Sprejel sem ga v službo le pod pogojem, da ostane prikrit pred sotovariši. Imeli

bomo vendar enkrat v Londonu detektiva, ki bo deloval nevidno. Takega uradnika nujno rabi naše velemesto.«

»Da, da«, so pritrdili vsi detektivi.

»A še nekaj«, je dostavil g. šef. »Plaćam 500 funtov nagrade onemu, ki mi prinese o novem detektivu natančen osebni popis. V naprej slobodno trdim, da z nagrado ovenčane naloge nobeden ne bo rešil.«

Nad 200 detektivov je zapustilo šefovo sobo. Detektivski oddelek za izsleditev podzemeljskih banditov se je pretvoril v preplašeno mravljišče. Vsak od detektivov je bil odločen, da razkrinka kolikor mogoče hitro skrivnostnega tovariša. 500 funtov nagrade ni malenkost!

211 detektivov je zaprežalo z največjo pazljivostjo na vse dohode in odhode iz policijskega komisarijata in na vse osebe, ki so imele posla s policijskim komisarjem.

Po preteku enega tedna se je javil šefu eden od najbolj brihtnih detektivov s pripombo:

»Izplačajte mi obljubljenih 500 funtov!«

»Mi lahko opišete natančno nevidnega tovariša?«

»Ne.«

»Zakaj se pa sklicujete na pravico do nagrade?«

»Ker osebe skrivnostnega detektiva sploh ni.«

»Vi se motite. Novi tovariš vrši svojo službo. Pred desetimi minutami je bil pri meni in mi je poročal prav natančno o najnovejših zločinih po londonskih podzemeljskih brlogih in skrivališčih.«

Tri dni za tem se je javil komisarju mlajši detektiv s prošnjo za izplačilo nagrade.

»Mi lahko podaste natančen osebni popis novega tovariša?«

»Da. Nevidni detektiv je star 32 let, se piše John Parker, je iz Združenih ameriških držav, je srednje velik, ima črne brke in brazgotino nad desnim očesom.«

»Neverjetno, mladec, vam pripada nagrada. Zaupajte mi, kako vam je uspelo, da ste tako naglo rešili težko uganko?«

»Povsem priprosto. Obrnil sem se na najbolj slaboglasnega člana londonskega podzemlja. Obljubil sem mu en funt nagrade, če mi oskrbi opis zagonetnega detektiva. Ta mož mi je zbral tekom ene ure vse osebne podatke novega tovariša. Celotna londonska podzemeljska javnost pozna dosedanje življenje nevidnega detektiva in njegovo štiritedensko delovanje v Londonu.«

Bivolci,

ki so veljali pred pol stoletjem v Sev. Ameriki za izumrle, so se med tem v zavarovanih pokrajinah Združenih držav in Kanade tako razmnožili, da so že postali prava nadloga. V Kanadi je že več nego 6000 bivolov. Lanj so jih postrelili 1400 komadov.

Lepoto v treh dneh

lahko dosežejo ženske samo v bajkah, med tem se v resnici odstrani pogoške lepote samo s trajnim negovanjem in z uporabo zanesljivih sredstev, ki se izdelujejo na medicinski podlagi. Taka

sredstva ustvarijo lepoto in jo vzdržijo do starosti. Čudežev ni, ali imamo kosmetične znanstvenosti, katerim se zahvalimo za Fellerjevo Elza krem pomado za zaščito lica in kože, ki s svojimi dobrimi sestavami hrani, obnavlja in pomlajuje kožo na licu, vratu in rokah, ter Fellerjeva Elsa pomada za rast las,

katera prepreči stvarjenje prhljaja, prerano izpadanje in utrdi koreninice. Po pošti pošlje dva lončka odo ene ali dva lončka obeh pomad za 45.— Din z zavitek in s poštino: Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341.

Odobr. od Min. soc. pol. i nar.
zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932

1117

Najlepši spomin in dar je brušeno žepno ogledalo z vašo sliko pod steklom na drugi strani ogledala. Cena dva komada 30 Din, trije komadi 40 Din po povzetju. Pri naročilu pošljite sliko, katera se vrne. Naroča se pri D. Stucin, izdelovanje ogledal v Mariboru. 315

Sprejem takoj poštenega, samskega mlinarja. Naslov v upravi lista. 301

Lončarski pomočnik se sprejme pri Francu Berden, lončar, Hrastje-Mota 1, pošta Slatina-Radenci. 304

Predam srednje posestvo. Potočnik Rupert, Zgornje Prebukovje, Sv. Martin na Pohorju, Slovenka Bistrica. 299

Topolove kocke za tlakovanje hlevov prodaja Dolšak, Reka, pošta Hoče. 309

Krivopecelj in druge dobre sorte drevesc še dobite pri Dolinšku, sadjarstvo v Kamnici pri Mariboru. 303

Prodam 3 orale gozda za 5000 Din, pripraven za kočjo postaviti, ali za polje napraviti, lepa solnčna lega. Naslov v upravi lista. 302

Ženske, krojaške in čevljarke šivalne stroje od 500 Din naprej prodaja mehanik Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 306

Mesarski vajenec se sprejme. Radvanjska cesta 9, Maribor. 307

Vdovec posestnik s 4 otroki, v mariborskem okraju, išče pridno gospodinjico. Naslov v upravi lista. 294

Kmečka hranilnica in posojilnica v Vitanju, r. z. z n. z., ima svoj redni občni zbor na velikonočni pondeljek dne 2. aprila 1934, ob 9. uri dopoldne v zadružnih prostorih s sledečim vzporedom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Predložitev in odobrenje računskega zaključka za leto 1933. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Nadomestna volitev člana v nadzorstvo. 5. Prosti predlogi. Ako bi se ob določeni uri ne zbralo zadostno število članov, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno brez ozira na število udeležencev. 314

Fosojilnica na Frankolovem, r. z. z n. z., ima v nedeljo dne 8. aprila 1934, zjutraj ob devetih, v svojih zadružnih prostorih v Društvenem domu, svoj redni občni zbor sledečim vzporedom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Predložitev in odobrenje računskega zaključka za leto 1933. 3. Čitanje poročila o izvršeni reviziji. 4. Volitev članov v načelstvo. 5. Volitev članov v nadzorstvo. 6. Prosti predlogi. Ako bi se ob določeni uri ne zbralo za sklepčnost zadostno število članov se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno brez ozira na število udeležencev. 305

Kdor primerja kvaliteto in solidno domače delo,
kupi **KARO** čevlje
Maribor, Gosposka ulica 13. 277

Kolesa, gramofone, otroške vozičke, šivalne stroje Vam najbolje popravi mehanik Guštinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 281

Posestvo se prodaja v Spodnjem Velovlaku pri Ptujju, obstoječe iz stanovanjske hiše z dvema stanovanjema, gospodarskega poslopja in 14 oralov posestva (eventualno se odda tudi manj oralov pri hiši). Razen tega se prodajo tudi posamezne parcele, kakor njive, travniki in gozdovi. Pojasnila daje Al. Brenčič, posestnik in trgovec, Ptuj. 263

Različne stare reči in obleke poceni na prodaj. Ogrizeg, Maribor, Prešernova 1. 293

Kože vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovine, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Kje dobite najnovejše svilene rute od 20 Din naprej? **Kje dobite najlepše cvrnatu blago** za obleke od 9.50 Din naprej? **Kje dobite praznične srajce** za 24 Din, delavne za 20 D, gate za 12 D? **Kje dobite svilene črne predpasnike** od 35 Din naprej? **Kje boste kupili najfinejšo in najcenejšo moko** za Velikonoč? Vse to dobite pri **Meško Ivanu**, trgovcu pri **Sv. Bolfenku v Slov. goricah** (pri Ptujju). 257

Semena: štajerska detelja, lucerna, travna mešanica, pesno seme, čebulček, kakor tudi vsa vrtna semena najboljše kaljivosti se dobi pri **Fr. Klanjšek**, Maribor, Glavni trg. 285

Najboljša sadno drevje dobite iz Gradišnikovih drevnic, Šmarjeta pri Celju, po ceni 4—8 Din komad. Zahtevajte ponudbo! 196

Pri naplačilu 300 Din dobite krožni pletilni stroj za izdelovanje nogavic na svojem domu. Ostanek plačate v malih mesečnih obrokih. Ponudbe nasloviti na: **Perssons**, Ljubljana, poštni predal 307. 224

OGLASI

v „Sl. gospodarju“
imajo najboljši
uspeh!

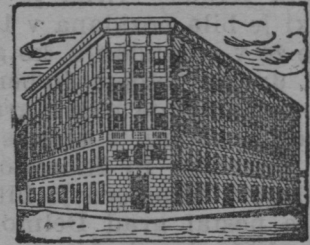
Žični vložki

kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice
kom. po Din 150.—
Afrik madrace 3delne Din 250.—
Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Za birmo!

Velika izbira vsakovrstnega blaga za botre, botrce in za birmance. Cena zelo znižana. Se priporoča: 284

Franjo Klanjšek, Maribor, Glavni trg.

Zopet volitve!

Kam gremo po spomladansko blago?
Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom

Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 157

tam se prodaja vedno po najugodnejših cenah

fabriško platno ena širina že od Din 4.50 nap.

fabriško platno dvoj. šir. že od Din 13.— nap.

belo platno ena širina že od Din 6.— nap.

oksford za delav. srajce že od Din 6.— nap.

svileni robci že od Din 20.— nap.

oksford srajce za delavce že od Din 20.— nap.

bele srajce z bel. svil. efekt. prs. Din 24.— nap.

moške gate iz molinosa že od Din 12.— nap.

sukno v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 28.— nap.

Posebno velika izbira blaga za birmance!

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! — Vljudna postrežba! — Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Škropilnice, samodelne za sadno drevje, peronospora škropilnice, cepilni vosek v škatljah po ¼, ½ po 44 Din kg. Zahtevajte navodila in cenik! 124

Josip Videmšek, Maribor, Koroščeva ulica 23.

Zahvala.

»Karitas«, posmrtninskemu oddelku Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, se iskreno zahvaljujem za izplačano mi celo zavarovano vsoto po rajnem soprogu. Zavarovanje »Karitas« vsakomur priporočam. — V Mariboru, dne 10. marca 1934. — Schugman Barbara s. r. 296

Širite „Slov. gospodarja“!

O b a

mož in žena, sta zadovoljna, ker sta si nakupila vse potrebno manufakturno blago poceni v Trgovskem domu — Stermecki, kateri Vam brezplačno pošlje na ogled svojo izbrano kolekcijo platna, gradla, cefirja, sukna, kamgarna, volne, svile, klota, poplina, kretona, tiskovine in drugega manufakturnega blaga.

TRGOVSKI · DOM
Stermecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK
Celje št. 24.

Veliki ilustrirani cenik in vzorci zastoj!

113

Lepe obleke

za otroke:

od Din 60.— naprej

za moške:

od Din 140.— do 790.—

klobuki

za moške Din 39.—, 48.— itd. 144

Velika izbira čevljev, perila itd. itd. pri

Jakob Lah
Maribor, Gl. trg 2

KLOBUKE

v veliki izbiri po nizkih cenah

pri **A. Auer** sedaj 262

A. Filipančič

Maribor, Vetrinjska ulica 6

Semena

vsakovrstna kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, posebno pa za

peso

neprekosljive kakovosti in kaljivosti, Vam priporoča v nakup staroznana tvrdka

M. Berdajs, Maribor 189

Ustanovljena 1869. — Telefon št. 23-51 (interurban)

Ceniki na razpolago!

Radi preselitve

vsemu blagu zelo znižane cene

283 v manufakturni trgovini

Mirko Feldin

Maribor, Grajski trg 1, Vetrinjska ulica

Oglasujte v „Slov. gospodarju“!

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

L. Z. Z. N. Z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 1

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Velikonočno

veselje!

Za praznik veselja se olepšajte z novo obutvijo. Sedaj Vam lahko strokovnjaško investno postrežemo. Ne čakajte do zadnjih dni, izberite si obutev, dokler imamo veliko izbiro.

Rata

79.-

Vrsta 2927-71

Lahek čevelj, izdelan v obliki sandal s kromovim podplatom. Za tople dni nenadomestljiv.

89.-

Vrsta 1937-22

Iz močnega boksa z elastičnim gumijastim podplatom. Za vsakdanjo uporabo. Rjavi ali črni.

129.-

Vrsta 1637-21

Eleganten polčevelj iz najfinejšega telečjega boksa v črni ali rjavi barvi z usnjenim podplatom. Lakast Din 149.—

MOŠKE NOGAVICE:

bombažaste Din 5.—
štrpacne polsvilene Din 7.—
iz sukanca z vzorci Din 10.—

69.-

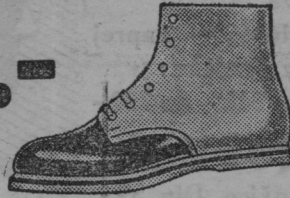
Vrsta 3945-05

Praktičen in udoben čevelj za gospodinje. Iz dobrega telečjega boksa s prožnim gumijastim podplatom.

ŽENSKÉ NOGAVICE:

prima flor Din 19.—
iz sukanca Din 15.—
štrpacne flor Din 9.—

39.-

Vel. 19-22

Vrsta 5860-00

Za Vaše malčke. Lahek čevljiček iz mehkega boksa v raznih barvnih kombinacijah.

K novim čevljem — nove nogavice.

Vel. 23—26 Din 49.—
kratke iz sukanca Din 7.—, Din 9.—,
dolge črne ali drap Din 8.—, 10.—, Din 12.—.

99.-

49.-

Vel. 19-26

Vrsta 5851-28

Okusno okrašen lakast čevljiček za Vaše najdražje. Isti model iz rjavega boksa.

99.-

49.-

Vel. 27-34

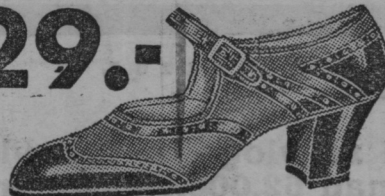
Vrsta 3222-02

Močan polčevelj za šolsko mladino z okrašenim jezikom. Gumijast podplat jamči za dolgotrajnost. Vel. 35—38 Din 69.—.

129.-

129.-

Vrsta 1375-88

Elegantni lakasti ali ševro čevljički z okusno kombinacijo kačjega usnja.

129.-

129.-

Vrsta 1637-26

Pomladanska moda. Okusno okrašen polčevelj iz telečjega boksa, črn ali rjav. Posebno primeren k sportni obleki.

Negujte svojo obutev z našo kremo. Škatla stane Din 4.—.

99.-

Vrsta 1977-22

Visok čevelj iz močnega boksa z gumijastim podplatom, elegantne, polšiljaste oblike. Z usnjenim podplatom Din 129.—.